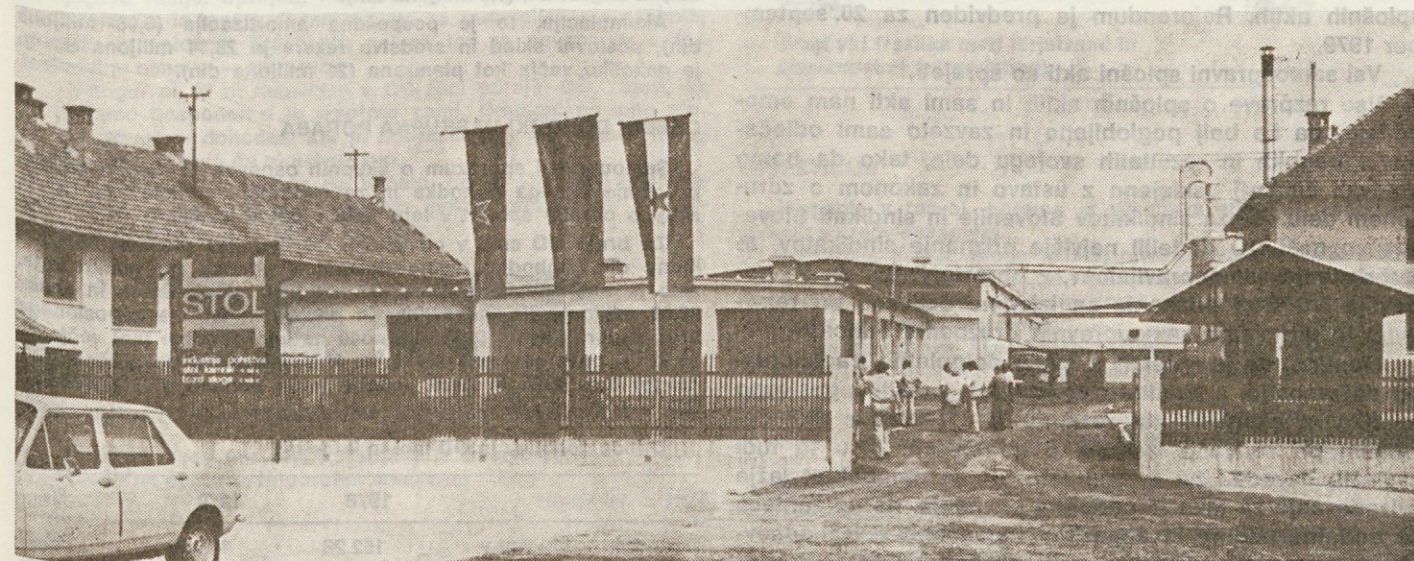

NOVA SLOGA

Naslov ni pretiran. Kdor si je tridesetega julija ogledal Slogo v Mostah, si je lahko priznal, da je ureditelj proizvodnih prostorov z napravami za odsevanje odpadkov, kotlovnice s trafo postajo, skladiščne lope in asfaltiranimi dovoznimi potmi zares odlična.

Delavci Sloge najbolj vedo, v kakšnih pogojih so delali prej. Strojna delavnica je bila premajhna, lesene odpadke so morali ročno odstranjevati od strojev, montažni oddelek je bil vedno prenatrpan, površinsko obdelavo so opravljali v zasilnih prostorih, večni problemi pa so bili tudi z začasnim vskladiščenjem izdelkov.

Obrtno podjetje Sloga, kot se je današnji tozd 4 prej imenoval, se je leta 1974 pridružil Stolu. Čas je zahteval vse večjo povezanost manjših obrtnih proizvajalcev z večjimi industrijskimi, če so se ta hotela obdržati.

Po priključitvi k delovni organizaciji Stol se je pričela Sloga naglo razvijati. Leta 1975 so že bili izdelani načrti za posodobitev proizvodnih

postopkov. Izdelali so jih ing. Skušek, ing. Štefula in ing. Kahne. Predlog o izgradnji in opremlitvi Sloge so obravnavali tudi ostali šesti Stolovi tozdi. Sklenili so, da posodijo denarna sredstva novemu tozdu, ki bo tako ob lastni udeležbi mogel zgraditi nove oddelke s pomožnimi prostori.

Najprej je bilo zgrajeno skladišče tvoriv in kotlovnica. V avgustu lani pa se je pričela glavna gradnja. Delavci Sloge so udarniško podrla stare lesene prostore. Kmalu je podjetje Slovenijaceste postavilo temelje za večje proizvodne oddelke, trafo postajo in silos za lesne odpadke. Instalacije in električno napeljavo je napravilo podjetje IMP iz Ljubljane.

Delavci Sloge so si prizadevali, da kljub gradnjam ne bi zaostali z zastavljenimi proizvodnimi načrti. Storili so vse, da je proizvodnja tekla v obstoječih oddelkih, nekaj metrov vstran pa je potekala gradnja. Težave so nastajale v prvih treh mesecih letošnjega leta, vendar so z dobro organizacijo dosegli gospodarski načrt.

Osemindesetčlanski kolektiv Sloge se je že preselil v nove oddelke,

kjer je možno boljše in hitreje delati. V proizvodnem programu ima lesene predelne stene, pulte za pošte in banke, direktorske kabinete po naročilu, kosovno izdelane stenske obloge, stropne in drugo.

Vodja Sloge ing. Kahne je povedal, da imajo dela vedno dovolj. Cel kolektiv se bo trudil, da bo izdelal kar največ in tako ostalim Stolovim tozdom tudi vračal zaupana sredstva.

Prav bi bilo, da bi vsi Stolovi delavci videli posodobljen tozd 4. Dovolj prostora je v strojnem oddelku, v montaži je mogoče montirati zelo velike izdelke, ne da bi pri tem trpela kvaliteta ali izdelavni časi. Sosednji oddelek za površinsko obdelavo omogoča kvalitetno zaščito lesa z laki. Praktično je urejeno tudi odpremno skladišče, ki pa je zasedeno le občasno, saj kupci na Slogine izdelke vedno čakajo.

Nova Sloga je v ponos Stolu, delavcem tozda 4 pa bo prihranila težke delovne ure, ki bi jim njihov poseben proizvodni program v prejšnjih prostorih terjal tudi danes.

C. S.

Izpolnjevanje delovnega plana v prvem polletju

Na osnovi javne razprave smo januarja 1979 sprejeli letni plan dela DO Stol Kamnik. V planu smo opredelili temeljne naloge samoupravnega in družbenoekonomskega razvoja. Na osnovi doseženih rezultatov polletnega gospodarjenja je normalno, potrebno in smotno stalno preverjati usklajenost doseženega s planiranim.

V letošnjem letu smo na zborih in samoupravnih organih sprejeli Pravilnik o delovnih razmerjih, Pravilnik o materialni in disciplinski odgovornosti, organizirali javne razprave o dopolnitvi samoupravnega sporazuma o združitvi v DO Stol in splošnih aktov o združitvi v DO SOZD UNILES. Na referendumu bomo neposredno odločali o teh splošnih aktih. Referendum je predviden za 20. september 1979.

Vsi samoupravni splošni akti so sprejeti.

Vse razprave o splošnih aktih in sami akti nam omogočajo, da še bolj poglobljeno in zavzeto sami odločamo o pogojih in rezultatih svojega dela, tako da bomo delovali čimbolj usklajeno z ustavo in zakonom o združenem delu. Zveza sindikatov Slovenije in sindikati Slovenije so naši DO dodelili najvišje priznanje sindikatov, to je priznanje samoupravljalcev, z obrazložitvijo, da se podeljuje DO Stol priznanje za izjemne dosežke pri razvijanju in utrjevanju samoupravnih družbenih odnosov.

Menimo, da je kolektiv s svojo dolgoletno tradicionalno dejavnostjo, s kvaliteto proizvodov, pravilno poslovno politiko, z ekonomskimi rezultati in z aktivnim vključevanjem pri izvajanju zakona o združenem delu to tudi zaslužil. Zavedati pa se moramo, da je mnogokrat lažje prizadevanje za taka in podobna priznanja, da pa zahteva še dodatne napore in angažiranje nenehno v vsakodnevni praksi in številnih preizkusih potrjevanje in upravičenost, da smo nosilci takega priznanja.

EKONOMSKI REZULTATI

Rezultati polletnega gospodarjenja so dobri glede na stanje v lesni dejavnosti, so v mejah predvidenega, razen materialnih stroškov, ki so skokovito narasli in povzročili, da nismo dosegli v celoti planiranega dohodka.

Proizvodnjo smo povečali merjeno s fizičnim kazalcem za 6 odst., planirali 6—7%. Zaposlenost je večja za 3%, planirali 2% in je stanje konec junija 1692 zaposlenih, ta je v primerjavi s stanjem 31. 12. 1978 povečana le za 0,5%.

Produktivnost smo povečali za 3%, planirali 4—5%.

Naših proizvodov smo prodali za 260 milijonov din na domačem trgu in 39 milijonov din izvozili, ali skupno smo prodali za 299 milijonov din naših proizvodov ter ustvarili 684 milijonov din celotnega prihodka. Letni plan smo izpolnili z 51%, celotni prihodek je večji za 30% in 10% nad planiranim. Porabljena sredstva so 508 milijonov din in so za 16% nad planiranim ter 36 odst. večja kot lani. Ta podatek zahteva dodatne analize, ker je 37% porast materialnih stroškov zaskrbljujoč. Res je, da so se cene našim vhodnim materialom (lesa, laka, lepil, iveric, pločevine, jekla itd.) zelo povečale. Prav tako se je povečala cena energij, nafte in njenim derivatom. Toda to ne opravičuje tako skokovit skok porabljenega materiala.

V DO moramo doseči, da bodo materialni stroški rasli počasneje ali vsaj ne več kot celotni prihodek. Materialni stroški rastejo sedaj 7% hitreje od celotnega prihodka in se je za toliko zmanjšal tudi dohodek in s tem v zvezi sredstva, ki bi jih lahko namenili osebnim dohodkom.

V našem primeru bi ob enaki stopnji rasti stroškov in celotnega prihodka imeli 11 milijonov din več dohodka in bi lahko vsaj 5—6 milijonov din namenili osebnim dohodkom (40% mesečnega OD).

Podatek je nazoren in pove, da se nam resnično izplača potruditi paziti na vsak material, na porabo energije itd. Kon-

trola normativov porabe materiala se mora povečati, za kar so odgovorni mojstri, oddelkovodji, obratovodji, direktorji tozdiv z ustreznimi službami in vsi zaposleni. Prihranke pri materialnih stroških bomo lahko namenili za OD in izboljšanje materialne osnove posameznega tozdiva oz. DO.

Doseženi dohodek 176 milijonov din je 15% večji kot lani in je za 4% pod planiranim. Dohodek na delavca je 2% večji kot lani in je 4% pod planom.

Čisti dohodek je 12% večji kot lani in 1% pod planiranim. Ekonomičnost je 5% manjša kot lani in 4% pod planiranim. Na osnovi sklepov DO tozdiv je čisti dohodek razporejen v skladu s planom na sklad stanovanjske izgradnje (5,9 milijonov din), sklad skupne porabe (8 milijonov din), za poslovni sklad (17,45 milijona din), od tega za lastni razvoj (11,2 milijona din) in angažirani (6,3 milijona din).

Akumulacija, to je pospešena amortizacija (6,68 milijona din), poslovni sklad in sredstva rezerv je 28,11 milijona din in je nekoliko večja kot planirana (21 milijona din).

OSEBNI DOHODKI IN SKUPNA PORABA

Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za razdelitev sredstev za OD in skupno porabo sprejet v letu 1978 v celoti izvajamo.

Za bruto OD smo v odvisnosti od dohodka planirali 95,2 milijona din. Dohodka nismo dosegli v odnosu na planiranega, zato je tudi izplačana masa OD manjša od planirane in znaša 88,68 milijona din, ali 6.202 din povprečni OD na zaposlenega brez nadur. Masa OD je v odnosu na isto obdobje lani večja za 15,51%, povprečni OD za 18%. V primerjavi s povprečnim OD celega leta 1978 in prvo polletje letos pomeni 6% povečanje OD.

Odnos dohodek in OD lani in letos je:

	1978	1979	%
Dohodek	152,23	175,70	115,41
OD	76,77	88,68	115,51
Struktura	50,4	50,4	100,00

Iz navedenega sledi, da smo v DO vzpostavili sistem razporejanja sredstev za OD v odvisnosti od doseženega dohodka dokaj dobro. Čedalje več je vprašanj glede večjih osebnih dohodkov v DO. Razumljivost takih vprašanj in potreb je v nenehnem večanju življenjskih stroškov prehrane, stanovanj, komunikativnih storitev itd. Posebno moramo poudariti, da so OD odvisni od dohodka, produktivnosti in drugih elementov gospodarjenja in da ne smemo nikoli ločevati teh kategorij v ekonomskem, samoupravnem in političnem ali strokovnem pogledu.

Naš cilj ni v tem, da bi imeli veliko akumulacijo in majhne OD ali velike OD brez akumulacije, temveč mora biti cilj veliki OD ob istočasni skrbi za razvoj, to pomeni tudi za akumulacijo. Usklajenost je pravilna ter kot taka samoupravno sprejemljiva. Prav s tako opredelitvijo potrjujemo svojo samoupravno zrelost.

Osredotočenje razprav le na osebne dohodke nas lahko kaj hitro zavede in zapelje. V resolucijah o družbenoekonomskem razvoju Jugoslavije, Slovenije in občine je opredeljena naloga, da morajo osebni dohodki rasti 10% počasneje kot dohodek. Vsi smo v delegatskih organih in družbenopolitičnih organizacijah tako politiko sprejeli. Lani smo kršili načela resolucije zavestno, ker DO Stol ni dosegla OD v povprečju gospodarstva Slovenije, letos je povečanje dohodka in mase OD enako. OD pa so v povprečju gospodarstva SR Slovenije, zato smo dolžni resolucijo v celoti spoštovati. Menimo, da lahko v drugem polletju OD povečamo:

— da z maksimalnimi napori zmanjšujemo materialne stroške;

— povečamo produktivnost, ki je pod planom. Takšna možnost obstaja s tem, da fond delovnega časa bolje izkoristimo. Podatki kažejo, da je slabši izkoristek delovnega časa za 2% v odnosu na isto obdobje lani;

— da povečamo dohodek z večjo prodajo tistih proizvodov, ki imajo boljše stopnje donosnosti in z novimi proizvodi;

— da zavzeto v samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih in v DO uokvirimo osebno, splošno in skupno porabo z našimi možnostmi. O tem že dolgo govorimo, prav tako je na to z vso resnostjo opozoril tov. Tito.

Sredstva skupne porabe so uporabljena v skladu s sprejeto politiko, s sporazumom in planom.

S samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih o razporejanju čistega dohodka in delitev sredstev za OD v lesni industriji in lesni predelovalni obrti smo stimulirani, če dosežemo boljše rezultate od dogovorjenih na delavca, če imamo boljše stopnje donosnosti (dohodek v odnosu na povprečno porabljen osnovna sredstva) in če več izvažamo. V novem samoupravnem sporazumu je primerjava osebne in skupne porabe na zaposlenega.

Samoupravni sporazum ureja izračun osebne porabe in dela skupne porabe v skupnem znesku. Prav tako sporazum ureja minimalno akumulacijo od 3 do 6% dohodka v odvisnosti od ekonomskega položaja posameznih tozdov. Vsi dokumenti nam omogočajo izplačevanje takih OD, ki so usklajeni z dohodkom in njegovo rastjo. Sprejeta načela zagotavljajo, da sami ustvarjalci dohodka le-tega tudi razporejajo za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb ter za povečanje lastne materialne osnove — za razvoj.

Nikogar ni, ki bi delavcem v DO Stol odrejal OD, razen, da urejamo gospodarno in smotno sami. Omejeni pa smo glede na ustvarjeni dohodek, kar je normalno, ker ni mogoče nekaj deliti — razporejati, če ni ustvarjeno.

Pozorni moramo biti še na načelo, da so OD med letom le akontacija in da je končni obračun možno opraviti ob ugotavljanju zaključnega poslovnega rezultata.

VIRI SREDSTEV — STRUKTURA, OBVEZNOSTI IN SREDSTVA

Struktura virov poslovnih sredstev je naslednja:
(Glede na osnovna in obratna sredstva.)

stanje 31. 3. 1979

v 000 din

SKUPNI POSLOVNI SKLAD

za osnovna sredstva	232.941	82
prosti del za obratna sredstva	50.250	18
	283.191	100

OSNOVNA SREDSTVA

stanje 31. 3. 1979

v 000 din str. %

— Poslovni sklad — lastna sredstva	232.941	86
— Krediti za osnov. sredstva — tuja sred.	37.323	14
	270.264	100

OBRATNA SREDSTVA

Po stanju 30. 6. 1979 so obratna sredstva angažirana v zalogah kot sledi:

— zaloge materiala in drobnega inventarja	54.780
— zaloge polizdelkov in nedokončane proizvodnje	46.403
— zaloge gotovih izdelkov	26.283
— zaloge trgovskega blaga	7.640
Skupaj v zalogah:	135.106

V zalogah imamo znatno več angažiranih obratnih sredstev kot v istem času lani; skupne zaloge so večje za 40% ali za 39 milijonov din. Pri tem so zaloge gotovih izdelkov višje za 40% ali za 39 milijonov din. Pri tem so zaloge gotovih izdelkov višje za 57%, zaloge nedokončane proizvodnje za 66%, zaloge

materiala in surovin za 23%, zaloge trgovskega blaga v Interierih pa za 1%.

Viri sredstev za financiranje zalog:

	000 din	str. %
— prosti del posl. sklada za obratna sred.	50.250	
— krediti odstopljeni v trajno uporabo	10.718	
Skupaj lastna sredstva:	60.968	45
— krediti za obratna sredstva od tega:	19.799	15
— dolgoročni	5.894	
— za pripravo izvoza	8.000	
— izvozni kredit	5.905	
	19.799	
— prejeta predplačila kupcev	45.552	34
Skupaj:	126.319	
— drugi viri (razlika med terjatvami in obveznostmi in podobno)	8.787	6
	135.106	100

INVESTICIJE

Vlaganja v razvoj, opremo in prevozna sredstva potekajo v skladu s predvidevanjem.

Investicija v tozd Sloga Moste, pričeta avgusta 1978. leta, je zaključena. Objekt z opremo, kotlovnico in zunanjo ureditvijo omogoča zaposlenim dobre in varne delovne pogoje in omogoča, da povečamo proizvodnjo.

Z deli na upravnih stavbi smo zaključili in delavci DSSS so se v juniju 1979 preselili v novo stavbo. Razstavnici prostor v prtiličju je bil dokončno urejen avgusta meseca.

V gradnji sta skladišče goriv in vratarnica v tozd 2.

Nekaj strojne opreme in prevoznih sredstev je bilo nabavljenih.

Skupno so letos znašale investicije 19 mio din predvsem iz lastnih sredstev.

Dne 14. 8. 1979 je komisija DS DO izbrala Slovenija-cesto kot najugodnejšega izvajalca novih prostorov tapetniške delavnice.

Vsa potrebna dovoljenja in soglasja so pridobljena. Gradnja objekta se prične takoj, končan naj bi bil do 15. 12. 1979. Montaža inštalacij in opreme se bo vršila v zimskem času.

V postopku je vsa dokumentacija za izdajo gradbenega dovoljenja za izgradnjo in ureditev ustreznih prostorov kuhinje in jedilnice za delitev toplih obrokov. Gradbena podjetja so bila pisмено obveščena, da na osnovi popisa del predložijo ponudbe. Prepričani smo, da bomo kmalu zastavili gradnjo tako dolgo pričakovanega objekta.

Investicijska dejavnost DO Stol je v letošnjem letu izredno dinamična.

ZDRAVSTVO IN VARSTVO PRI DELU

V prvem polletju smo zabeležili 60 nesreč, lani v istem obdobju le 40. Zaradi nesreč smo izgubili 481 delovnih dni, lani 466 delovnih dni. Resnost nesreč je manjša, saj je na eno poškodbo zmanjšan bolniški stalež za 4 dni.

V znatni meri so se izboljšali delovni pogoji v posameznih oddelkih. V nekaterih poslovnih enotah in oddelkih je zaradi menjave proizvodnega programa povečan obseg dela, otežčen transport itd. V teh enotah moramo posebno skrbeti, da ne pride do resnejših poškodb. Ugotavljamo, da v poslovnih enotah, kjer je proizvodni program neizpremenjen, število in resnost nesreč upada.

478 delavcev je bilo preventivno zdravstveno pregledanih, lani le 188.

Nabavljena so osebna zaščitna sredstva, za katere smo namenili precejšnja sredstva.

V teku je tečaj za usposabljanje delavcev s področja varstva pri delu.

Vse več je negodovanja, ker ZD Domžale tozd Kamnik ne usklajuje rednih letnih dopustov zdravnika v naši obratni ambulanti z našim kolektivnim dopustom.

Nadaljevanje na 4. strani

Zveza sindikatov v DO se je zavzela, da tudi v prihodnje z ZD Domžale tozđ Kamnik sodelujemo pri izboljšanju pogojev zobozdravstvene službe.

Strokovne službe, zlasti tehnične službe in kadrovski sektor morata ugotoviti z zdravstvenimi delavci pogoje za delo zobozdravstva v sedanji ambulanti. Kolikor prostori ne ustrezajo, bomo v stari upravni stavbi s primernimi posegi uredili poleg splošne ambulante še zobozdravstveno službo za zaposlene v Stolu. Letos bomo pripravili dokumentacijo, z deli pa pričeli drugo leto.

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

Reševanje stanovanjske problematike zaposlenih je uspešno in v skladu s predvidevanjem. Šest kupljenih stanovanj v blokih bo možno vseliti v septembru.

DS DO je na osnovi pravilnika o stanovanjskih zadevah in predloga stanovanjske komisije ter odbora za kadre 25. 6. 1979 razdelil 4 mio din sredstev za individualno gradnjo in adaptacije. Krediti so bili odobreni 90 prosilcem za novogradnjo in 11 prosilcem za adaptacijo. Na razpolago sta 2 milijona din stanovanjskih sredstev, ki jih bo DS DO razdelil kot kredit za nakup stanovanj v blokih. Ustrezna komisija bo nalogo izvedla v avgustu in septembru.

Prav tako so strokovne službe izvedle prednaročilo 15 stanovanj pri DO Graditelj Kamnik in Gradbincev Kranj, tako da bo mogoč boljši nakup stanovanj našim delavcem v 1979. letu.

REKREACIJA IN LETOVANJE

Aktivnost komisije za šport in rekreacijo je v znatni meri prispevala, da športne sekcije aktivno izvajajo svoje naloge. Izvedene so številne športne prireditve doma in z udeležbo na najrazličnejših tekmovanjih. Velika udeležba naših športnikov je bila na lesariadi v Novem mestu. Letos imamo poleg rednih športnih tekmovanj še številne športne prireditve ob 75-letnici DO.

Komisija za letovanje je imela dosti dela, da ji je uspelo zagotoviti letovanje vsem našim delavcem v naših objektih in prikolicah. Dodatno smo kupili 3 prikolice IMV, vzeli v zakup 24 postelj na Rabu, Poreču in v Selcah za čas julij—avgust in delno september. Letos smo vsem delavcem, ki so želeli letovati, to tudi omogočili, še več, s politiko dodatnega regresiranja smo vzpodbudili organizirano letovanje.

SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR

DO Stol je vložila sredstva in napore za pripravo planov dopolnilnega izobraževanja vsem strukturam SLO. Izobraževanje in usposabljanje izvajamo, prav tako opremljamo enote. Aktivirali smo narodno zaščito in še povečali sodelovanje DO s posameznimi KS. Odbor SLO se je redno sestajal, razpravljal o elementih za izvajanje nalog, dopolnjeval plane, izvajal oceno varnostnih razmer v DO in pripravil plane proizvodnje v vojnih pogojih do predvidenega roka. V vseh tozđih smo imenovali vojne komiteje.

INFORMIRANJE V DO

Informiranje je pogoj samoupravnega odločanja delavcev na zborih, v skupinah, v družbenopolitičnih organizacijah, na samoupravnih organih, skratka v vseh oblikah samoupravno delegatskega odločanja.

V letošnjem letu z zadovoljstvom ugotavljamo, da se je aktivnost samoupravnih skupin znatno povečala. Aktiviranih je okoli 66 samoupravnih skupin. Skupina ima delovno in samoupravno karakteristiko.

Naša skupna naloga je, da aktivnostim samoupravnih skupin posvečamo posebno pozornost. Skupino ne smemo institucionalizirati, temveč je skupno delo osnova za samoupravno skupino, ki ne sme biti preštevilčna (do 30 ljudi). Skupine razpravljajo o vsem dogajanju v tozđih oz. DO in širši družbi. Zlasti mora obravnavati gospodarjenje, izvajanje samoupravno sprejetih odločitev, skratka voditi razprave o vseh elementih upravljanja. Skupina sprejema pripombe, ki se ustno ali pisмено posredujejo samoupravnim organom v tozđu. Samoupravne skupine o svojih stališčih obveščajo druge samoupravne skupine, zbor delovnih ljudi, delegate itd.

Temeljni element samoupravnega odločanja je objektivna informacija. Informacije so sestavni del našega samoupravnega

sistema. Popolna informacija je pogoj za odločanje za novi demokratične in humane odnose ter osnova za spremembo za starelih družbenoekonomskih odnosov v naši družbi. Informacije mora biti hitra, kratka, jasna in v skladu z obstoječim stanjem. Za informiranje smo odgovorni vsi, strokovne službe, družbenopolitične organizacije in samoupravni organi.

Informiranje ne smemo pojmovati le kot proces obveščanja temveč proces skupnega komuniciranja, zlasti moramo povratnemu učinku posvetiti vso pozornost. Ta pa se doseže tako, da čimveč medsebojno kontaktiramo. Interpersonalni odnosi so še vedno najučinkovitejši pri informiranju. V samoupravni skupini na zboru delovnih ljudi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacij omogoča informacija in ocena spoznanje reagiranja na posredovane informacija.

V DO Stol Kamnik izdajamo mesečno Glasilo delavcev Stola, ki ga ureja poseben uredniški odbor (neprofesionalno — izvoli DS DO). Po potrebi izdajamo še dodatne informacije za vse zaposlene, za delovne skupine, samoupravne organe in družbenopolitične organizacije. V letošnjem letu je bilo izdanih 8 številčk Glasila in 22 posebnih informacij, ki so 14-dnevne ali mesečne, odvisno od aktualnosti dogajanj tudi tedenske. Poleg navedenega objavljamo vse sklepe samoupravnih organov tozđu in DO, družbenopolitičnih organizacij na oglasnih deskah v poslovnih enotah. Ne glede na pestrost informiranja moramo informativni dejavnosti posvečati vso pozornost zato, ker informacij ni nikoli preveč za kvalitetno samoupravno odločanje.

Problemi

V DO smo se srečevali s številnimi problemi:

— glede tekoče preskrbe z repromateriali (zlasti iverkami, lepilom, nekaterimi kovinskimi elementi za pisarniško pohištvo, embalažo itd.),

— največji problem nastaja s pravočasnimi dobavami elementov storitev in uslug, ki nam jih naj zagotavljajo kooperanti,

— znatna sredstva, ki so vezana v zalogah, bi se lahko sprostil, če bi v praksi vsi poslovni partnerji spoštovali medsebojne obveznosti,

— ugotavljamo, da je pri številnih kooperantih premajhna poslovnost,

— sam sistem delovnih organizacij, ki dobro gospodarijo, ne stimulira, v odnosu na tiste, ki gospodarijo slabo. Osebnih dohodki so v obeh primerih enaki ali celo večji v DO, ki slabo gospodarijo in imajo velike kredite,

— nenehno večanje cen repromaterialu,

— kontrola cen našim proizvodom. Skrajni čas bi bil, da se cene proizvodom lesne industrije sprostijo. Pogoji za to vsekakor so, ker je velika produkcija, velika ponudba in različna kvaliteta,

— skupna prizadevanja morajo biti usmerjena tudi v to, da potrošniške kredite odobravajo banke. Potrošnik bi tako sam lahko odločal in izbiral pri nakupu, medtem ko je sedaj v glavnem usmerjen za nakup tistih proizvodov, ki so na kredit,

— lesna industrija je v podrejenem položaju, ker so potrošniška posojila zmanjšana,

— lesna industrija je po poročilih SISEOT zelo aktivna v zunanjetrgovinski menjavi, čeprav se DPS občine in SIS še niso vključili v zadostni meri pri stimuliranju izvoza.

Zaključek

V letošnjem letu izvajamo številne aktivnosti v počastitev 75-letnice DO, tekmovanje med tozđi glede uspešnosti poslovanja, živahna je investicijska dejavnost in aktivnost družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Vse aktivnosti vršimo z namenom, da povečamo ekonomske rezultate z delom, da spreminjamo družbenoekonomske odnose in da zagotovimo odločanje delavcev v DO in preko delegatov v skupščinah DPS in skupščinah SIS.

Predlagamo, da o poslovnem poročilu razpravljamo v samoupravnih skupinah zato, da se s poslovanjem temeljito spoznamo vsi in da si skupaj prizadevamo za stabilizacijo v DO in družbi v celoti.

Samo z boljšim delom lahko prispevamo k stabilizaciji in predvsem z zavestjo, da dobro delo in realno planiranje pospešujeta usklajenost ponudbe s potrebami, kar pomeni stabilizacijo. Ne besede, temveč dejanja bodo spreminjala sedanje stanje. Na vseh nivojih v DO, občini itd. moramo naše želje usklajevati z možnostmi, ker bomo sicer razvrednotili številne uspehe našega razvoja.

V. Gobeč

Odločanje delavcev o sprejemanju samoupravnih sporazumov

20. septembra letos se bomo na referendumu odločali, ali sprejmemo nekatere samoupravne akte, ki sta nam jih v javno razpravo in sprejem predložila delavska sveta SOZD Uniles in naše delovne organizacije Stol.

Ti akti so: samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Uniles, statut Unilesa ter samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD Uniles za srednjeročno obdobje 1976—1980, za Stol pa še dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Industrija pohištva Stol. Poleg teh aktov bomo na referendumu sprejemali tudi odločitve, ali se lahko delovna organizacija Hoja iz Ljubljane vključi v SOZD Uniles ali ne.

Že v javni razpravi, ki je pri nas trajala od junija dalje in je bila dobro organizirana, saj se je odvijala v samoupravnih delovnih skupinah, smo se seznanili s pomenom in vsebino posameznih aktov. Vendar pa ne bo odveč, če si še enkrat obnovimo, o čem bomo glasovali in zakaj.

Marca 1974 smo že sprejeli samoupravni sporazum o združitvi v SOZD Uniles. Ta sporazum doslej še ni bil iz pretežno objektivnih razlogov usklajen z zakonom o združenem delu. Predlog sporazuma, o katerem bomo glasovali, je v celoti usklajen z zakonom. Šel je skozi več samoupravnih faz, od katerih je najbolj bistvena javna razprava, ki je bila, tako kot pri nas, opravljena pri vseh članicah Unilesa. Če bi se hoteli podrobno spuščati v posamezna določila predloga samoupravnega sporazuma, bi potrebovali veliko časa in prostora. Zato, si raje ogledimo razloge oziroma cilje, zaradi katerih se tudi mi vključujemo v sestavljeno delovno organizacijo.

Cilji, ki jih sprejemajo delavci delovnih organizacij Iztok iz Mirna pri Novi Gorici, Javorja iz Pivke, Krasopreme iz Črnomlja, Jesenice iz Ljubljane, Lika iz Vrhnika, Marlesa iz Maribora, Mebla iz Novo Gorice, Novolesa iz Novega mesta, Plo o iz Ljubljane in sveda Stola, so naslednji:

- skupno planiranje razvoja glede na povečanje produktivnosti in na potrebe tržišča
 - gospodarno in učinkovito uporabo družbenih sredstev
 - razširitev in izboljšanje materialne osnove dela v proizvodnji in trgovini
 - skladen razvoj samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov
 - zagotavljanje ekonomske trdnosti
 - skupnem prevzemanju tveganj za projekte skupnega pomena
 - večje povezovanje med trgovino in proizvodnjo z namenom pridobivati večji dohodek
 - skupno nastopanje na zunanjem trgu
 - solidarno združevanje sredstev združenih organizacij za zagotovitev socialne varnosti delavcev in
 - sodelovanje pri sanacijskih programih združenih organizacij.
- Te cilje bomo dosegali s skupnim načrtovanjem in usklajevanjem poslovne politike pri razvoju, proizvodnji in prodaji in nabavi ter financiranju; s skupnim opravljanjem poslov, kadar bo to zagotavljalo večjo racionalnost in učinkovitost; z urejanjem dohodkovnih odnosov; z združevanjem sredstev za financiranje skupnih razvojnih programov, določenih s planom; z združevanjem deviznih sredstev in pravic ter obveznosti v sklad skupnih re-

zerv SOZD; s koordinacijo poslovnih procesov in s skupno kadrovske politiko na področju zunanje trgovine.

SOZD Uniles bo nastopal pod svojim imenom, vendar vedno na račun temeljnih organizacij ali delovnih organizacij, ki so članice Unilesa, vedno, kadar bo sklepal pogodbe o poslovno tehničnem sodelovanju in kooperaciji doma in v tujini; ko bo sklepal pogodbe o nabavi surovin in prodaji polizdelkov in gotovih izdelkov na podlagi posebnih pooblastil posameznih članic Unilesa; če bo sklepal pogodbe o združevanju sredstev SOZD z organizacijami združenega dela ali drugimi pravnimi osebami; takrat, ko bo sklepal pogodbe o skupnem nastopu združenih or-

ganizacij na zunanjih tržiščih. Poleg tega naštetega pa bo tudi lahko sklepal sporazume o pristopu SOZD k poslovnim in drugim asociacijam združenega dela.

Če ima SOZD taka pooblastila, kot smo jih našli, potem je jasno, da ni samostojen v svojem delovanju, ampak je temelj njenega dela skupna poslovna politika. Zato tudi soglašajo, delavci pa bomo to soglasje na referendumu lahko tudi potrdili, da je združitve v SOZD potrebna zaradi večje gospodarske učinkovitosti, sodobnega tehnološkega razvoja in uspešnejšega nastopa na tržiščih. Vse to bodo članice dosegle z delitvijo proizvodnih programov, skupno razvojno raziskovalno dejavnostjo in marketingom, proizvodno tehnično kooperacijo, usklajeno prodajno in nabavno politiko ter usklajeno finančno politiko.

Posamezne članice bodo pri uresničevanju pravic in obveznosti do skupno določenih ciljev in dejavnosti SOZD popolnoma enakopravne, sicer bodo za svoje ravnanje odgovorne in bodo morale drugim članicam SOZD poravnati škodo, ki

Nadaljevanje na 6. strani

Dvajsetega avgusta je bilo v mali dvorani Kulturnega doma na Duplici na pobudo sindikata posvetovanje o delovni uspešnosti v prvem polletju in pregled nalog za drugi del leta. Sestanka so se udeležili direktorji tozdrov, vodstvo nabavne službe, pripravalec, vodje poslovnih enot, oddelkovodje in mojstri.

Vodja delovnega dogovora je bil direktor Vinko Gobec, ki je v začetku jasno orisal neposredne naloge, ki smo jih dolžni vsi izpolnjevati in opozoril na pomanjkljivosti, ki so še vedno prisotne.

Povedano je bilo, da bodo osebni dohodki, ki so sedaj na povprečju gospodarstva Slovenije, v prihodnje lahko večji, če bo ustvarjeni dohodek v drugi polovici leta še boljši. Zmanjšati moramo materialne stroške in nujno povečati produktivnost, ki ni porasla po načrtu. Jasno je, da moramo v delovni organizaciji vsi delati z zavestjo. Ne pa tako, kot se še vedno dogaja, ko nekateri oddelki dobro delajo, v drugih pa se delovni čas preslabo izrablja. Vedeti moramo, da nam nihče ne bo ničesar dal, dober skupni dohodek in s tem osebne dohodke moramo sami ustvariti. Odveč je tudi bojazan, da nam bo višji dohodek nekdo odvezal. Ne, razdeljen bo med delavce, ki so ga ustvarili.

Se bolj moramo utrditi zaupanje v naš samoupravni sistem in v njem zares aktivno sodelovati. Delegati morajo na skupnih sejah usklajevati naše želje z možnostmi.

Zelo nespametno je misliti, da bo še boljše poslovanje podjetja prišlo samo od sebe. In ni dovolj, da se o boljšem delu na vseh področjih občasno dogovarjamo. Boljše sadove bo prinesla le prizadevnost vsakega člana delovne skupnosti. Čas je, da se vsi Stolovi delavci tega zavemo!

bi jim nastala zaradi njihovega nepravilnega ali protizakonitega delovanja.

Popolnoma jasno je, da so vsi družbenoekonomski odnosi urejeni sporazumno. Veljalo bo načelo: osnovne in merila za razporejanje skupnega prihodka bodo članice urejale tako, da bo zagotovljeno večanje produktivnosti živega dela, racionalna poraba družbenih sredstev pri delu in poslovanju ter zmanjšanje materialnih in drugih poslovnih stroškov v tozdu, ki so bile udeležene pri ustvarjanju skupnega prihodka. Zato bodo upoštevale splošne družbene normative pri porabi živega dela, pri porabi sredstev in pri materialnih in drugih poslovnih stroških. Kadar ne bo mogoče ugotoviti splošnih družbenih normativov, se bodo članice SOZD dolgoročno dogovarjale, pri čemer pa bodo upoštevale objektivne možnosti uporabe oz. vlaganja sredstev in dela v vsakem tozdu, ki bo sodeloval pri skupnem prihodu.

Seveda pa bodo članice prevzemale tudi rizik in druge oblike medsebojne odgovornosti. Rizik, ki ne bo nastal po krivdi posameznega sodelujočega tozda, bodo prevzemali skupno vsi sodelujoči tozdi, in sicer v razmerju, v katerem so udeleženi v skupnem prihodu, če pa bo rizik nastal po krivdi posameznega tozda, bo to nosila temeljna organizacija sama.

To je sicer le kratka vsebina predlaganega sporazuma o združitvi, vendar nam že dovolj nazorno prikaže, da SOZD ne bo nobena posebna samostojna delovna organizacija, ki bo kaj dala ali nič, pa si bo vendarle pridobivala dohodek, ampak bo njen dohodek izključno odvisen od dela delovne skupnosti SOZD, od njihovih prizadevanj in koristnih uspehov.

S statutom je določena organizacija SOZD. Ta ima svojega individualno-poslovnodnega organa oz. predsednika SOZD, ki ga imenuje in razrešuje po javnem razpisu na predlog razpisne komisije delavski svet SOZD. Ta bo moral poleg splošnih pogojev imeti še visoko ali višjo strokovno izobrazbo, najmanj pet let ustreznih delovnih izkušenj, znati bo moral govoriti vsaj en tuji jezik, dokazati, da je z dosedanjim delom že dokazal visoke organizatorske, vodstvene in druge delovne sposobnosti, imeti pa bo moral tudi moralno politične kvalitete in pravičen odnos do samoupravljanja. Voljen bo za dobo 4 let, po tej dobi pa bo lahko ponovno imenovan.

Temeljni samoupravni organ bo delavski svet SOZD, ki ga bodo sestavljali po 5 delegatov iz vsake združene organizacije in en delegat delovne skupnosti SOZD. Mandatna doba bo trajala dve leti, nihče pa ne bo mogel biti več kot dvakrat zapored izvoljen za delegata v ta delavski svet. Pristojnosti delavskega sveta so s statutom natančno določene in so podobne kot so pristojnosti našega delavskega sveta, vendar s to razliko, da veljajo izključno za SOZD.

V skladu z zakonom o združenem delu bo delavski svet SOZD lahko imenoval — ni pa nujno — izmed svojih članov in drugih delavcev člane izvršilnih organov. Ti s statutom niso določeni; če bo življenje in delo pokazalo, se bodo delegati po poprejšnji razpravi v temeljnih organizacijah odločili za imenovanje teh organov, ki jim bodo ob imenovanju tudi določili pristojnosti.

Za boljše, hitrejšje in temeljitejše delo in za pripravo posameznih odločitev na

delavskem svetu SOZD, bo poslovodni organ — predsednik SOZD, imenoval odbore: za načrtovanje in razvoj, za marketing, za notranjo trgovino, za kooperacijo, za finančne in za splošne zadeve.

Tretji akt, o katerem se bomo na referendumu odločali z osebnim izjavljanjem, je samoupravni sporazum o temeljnih plana SOZD za srednjeročno obdobje 1976—1980. S tem sporazumom se delovne organizacije, članice SOZD sporazumejo, da bodo usklajevale medsebojne interese za uresničevanje že navedenih skupnih ciljev z dolgoročno stabilno rastjo dohodkov vseh združenih organizacij na podlagi doseganja večjih učinkov združenega dela in to zlasti z: uskladitvijo proizvodno-programskih področij, količinsko in kakovostno oskrbo s surovinami in reprodukcijskimi materiali, obvladovanjem in prilagajanjem tržnih zahtev in pogojev, stalnim večanjem izvoza, zlasti izdelkov višje stopnje predelave, predvsem pohišta, zagotovitvijo optimalnega izkoriščanja obstoječih in načrtovanih kapacitet, večjo produktivnostjo dela, uveljavljanjem dohodkovnih odnosov, izpopolnjevanjem sistema samoupravljanja na navedenih medsebojne odvisnosti, odgovornosti in solidarnosti, izboljšanjem delovnih pogojev dela, nagrajevanjem po rezultatih dela in s socialno varnostjo delavcev.

Razvoj SOZD, to pomeni razvoj vseh članic Unileasa, mora v srednjeročnem obdobju sloneti predvsem na nenehnem prilagajanju proizvodnje potrebam tržišča in to tako doma kot v tujini. Usklajenost morajo zagotoviti komercialne službe delovnih organizacij s stalnim spremljanjem trga in medsebojnim obveščanjem o ugotovitvah na trgu. Pri vsem tem ima izvoz prvenstveno nalogo. Svojo lastno trgovsko mrežo bodo pospeševale, saj so ugotovile in s sporazumom tudi ponovno ugotavljajo, da predstavlja lastna maloprodajna mreža eno izmed ustreznih oblik prodaje. Proizvodni tozdi in prodajni tozdi ali delovne organizacije bodo pri delitvi skupnega prihodka uveljavile merila udeležbe po dogovorjenih normativih materialnih stroškov, minimalne amortizacije, z zakonom ali s sporazumom določenih prispevkov ter samoupravno dogovorjene višine osebnih dohodkov in skupne porabe. Pri določanju deleža sredstev za akumulacijo bodo članice upoštevale prispevek živega in minulega dela, merjenega z osebnimi dohodki in poslovnim skladom.

Članice morajo posvetiti posebno pozornost kakovosti izdelkov in storitev, zlasti še ciljem politike kakovosti, metodam za zagotavljanje kakovosti, dokumentaciji o kakovosti izdelkov, stimulaciji za kakovost, informaciji o kakovosti izdelkov in blagovni znački.

Dohodek, dosežen z živim delom, bo slonel predvsem na povečani produktivnosti, racionalni porabi sredstev, reprodukciji, prihrankov na materialu ter prilagajanju potrebam domačega in tujega trga. Z razporejanjem dohodka bodo krepile materialno podlago svojega in družbenega dela, pri tem pa bodo s svojimi odločitvami in razporejanju dohodka neprestano vzpodbujale k boljšim rezultatom gospodarjenja.

S samoupravnim sporazumom o temeljnih plana za srednjeročno obdobje 1976 do 1980 so opredeljeni poleg tržnih možnosti še proizvodni program s proizvodnjo, razvojno raziskovalna dejavnost, dohodek, investicije, financiranje, organizacija in informacijski sistem, delovna skup-

nost za opravljanje del skupnega pomena za SOZD, ljudska obramba, družbena samozaščita in varstvo okolja ter spremljanje in izvrševanje srednjeročnega plana SOZD.

Svoj glas bomo dali tudi za vključitev delovne organizacije Hoja v SOZD Uniles. Ta delovna organizacija že aktivno sodeluje z drugimi članicami Unileasa in zato najbrž — vsaj v javni razpravi smo delavci Stola to ugotovili — ni nobenega razloga, da ne bi glasovali »ZA«.

Sedaj pa še nekaj besed o dopolnitvi samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Stol. Glasovali bomo pravzaprav za dve dopolnitvi, in sicer: za določitev pogojev in primerov, ko je delavec ali dolžan ali pa lahko dela v drugi temeljni organizaciji v Stolu oz. mora biti ali je lahko razporejen v drugo temeljno organizacijo. Če upoštevamo, da se delovno razmerje začne in konča v tozdu in da je sklenitev ali prenehanje delovnega razmerja predvsem odvisna od delavčeve volje, ali bo svoje delo združeval v tozdu z drugimi delavci, potem je jasno, da smo se dolžni tudi dogovoriti, v kakšnih primerih in ob kakšnih pogojih je lahko delavec, tudi proti svoji volji, razporejen v drugo temeljno organizacijo.

Primeri in pogoji so na kratko tile: vsakokrat in v vseh primerih, ko v enem ali drugem tozdu primanjkuje delavcev, v ostalih tozdih pa je delavcev dovolj in bi z prerazporeditvijo delovni proces ne trpel, ampak bi se zaradi spremenjene organizacije dela samo zboljšal, je mogoče delavce prerazporediti v drugo temeljno organizacijo. V bistvu ne bomo ničesar novega sprejemali, saj v praksi to že delamo, le samoupravno moramo vse prejeti in tudi samoupravno in demokratično izvajati. Saj pravzaprav nikomur izmed nas ne pade na pamet, da bi odklonil pomoč delavcem v drugem tozdu, če jim preti kakršnakoli nevarnost. Npr.: požar, poplava, povodenj, zemeljski used in podobno. Tedaj bomo vsi po svojih močeh priskočili na pomoč — in prav te in podobne primere moramo imeti samoupravno določene v samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo — z referendumom pa bomo to našo prakso samo potrdili.

Druga dopolnitev se nanaša na organiziranje poravnalnega sveta. Ta naj bi skušal poravnati spore med delavci v delovni organizaciji, pa naj si bodo to osebni spori (žaljivke, pretepi, manjši denarni zahtevki) ali pa spor enega delavca z drugimi delavci v tozdu (odškodninski zahtevki zaradi poškodb na delu). Poravnalni svet ne bo nobeno sodišče, ampak samo samoupravno telo, ki bo skušalo poravnati sprte delavce; če mu to ne bo uspelo, se bodo delavci sami odločali, ali bodo prepustili svojo zadevo sodišču ali ne.

Torej: 20. septembra bomo vsi na glasovalnih mestih, ki jih bo določila komisija za izvedbo referenduma, glasovali »ZA«. To nam narekuje naša javna razprava, ki je kritično ocenila in presodila predlagane osnutke aktov, prav tako pa nam to narekuje naša samoupravna zavest, ki smo jo doslej vedno izkazali. Priznanje za tako samoupravno zavest nam je podelil republiški svet zveze sindikatov Slovenije, ki nam je za naše uspehe in prizadevanja na samoupravnem področju tudi podelil priznanje in zlati znak sindikata.

K. VAVPOTIČ

Ob vsakem oddelku je primerna zunanja ureditev zelo pomembna. Dobro se počutijo zaposleni, ki vsak dan prihajajo na delo po urejeni okolici in prijetna je za oko tudi prišlecem, ki radi pogledajo po urejenih poteh in zelenicah. Z malo tega smo se do sedaj lahko pohvalili v tozdu 2, kjer so delavci med delovnim odmorom sedeli na kupih zemlje in na za silo sestavljenih podstavkih. Del med strojnim oddelkom in Interierom je bil zatrpan z odvečnimi pločevinastimi deli za odsesavanje odpadkov. Delavci, ki delamo v tozdu 2, smo se že kar sprizajznili z ugotovitvijo, da nikjer v tovarni ni pravega prostora za deponijo teh delov, vedeli pa tudi nismo, ali so še uporabni.

Kaže, da bo v bodoče boljše. Pločevinaste navlake, ki jo vidimo na silki, v resnici ni več za Interierom, ob zunanjih stenah so že postavljene prve klopice, v načrtu pa so še druge ureditve, ki bodo bistveno uredile funkcionalnost in videz okolice.

Sklepi delavskega sveta

Dnevni red XIII. redne seje delavskega sveta delovne organizacije je vseboval predvsem točke oz. predloge, o katerih so razpravljali in sklepali že delavski sveti temeljnih organizacij.

1. Kot običajno je DS najprej preletel sklepe zadnje seje ter potrdil njihovo izvajanje. Prav tako je tudi potrdil zapisnik XII. redne seje.

2. Največjo pozornost so delegati namenili drugi točki dnevnega reda, to je obravnavi poročila o gospodarjenju od 1. do 30. 6. 1979.

Tako kot že DS po tozdh je tudi DS DO ugotovil, da so nenormalno porasli stroški (med drugim tudi zaradi skokovitega naraščanja cen surovinam in materialom), kar je končno tudi vplivalo na dohodek.

V razpravi so zato prisotni opozorili na nekatera konkretna področja, kjer bi z racionalnejšo uporabo, dobro organizacijo, skrbnejšim ravnanjem in varčevanjem na vseh področjih, stanje lahko nekoliko izboljšali.

Delavski svet je poročilo sprejel s priporočili in predlogi, ki so bili dani v razpravi ter s priporočilom za maksimalno prizadevanje za povečanje dohodka, s čimer bodo tudi dani pogoji za porast osebnih dohodkov.

3. Delavski svet je za tem odobril nabavo žage za rezaz kovine za TOZD 3 v vrednosti 144.000 din.

4. V smislu sklepov zadnje seje DS, je bila opravljena javna razprava o dopolnitvah SS o združitvi v DO Stol in SS o združitvi v SOZD Uniles, ter statut SOZD Uniles.

Glede na to je DS

— razpisal referendum za našete akte in sicer za 20. 9. 1979 po posameznih tozdh in DSSS;

— ter imenoval

Komisija za izvedbo referenduma, ki jo sestavljajo:

Štros Alojz — predsednik
Orešnik Tine — namestnik predsednika
Tomšič Riko — tajnik
Štebe Maks, st. — namestnik tajnika
Jež Anica — član
Lovrač Janez — namestnik člana
ter Komisijo za volilni imenik
Homšak Drago — predsednik
Štupar Stanka — član
Šarc Majda — član

Komisija, ki je bila imenovana za izvedbo referenduma, bo vodila tudi volitve v delavski svet SOZD Uniles, kamor Stol voli po pet delegatov in enega delegata v samoupravno delavsko kontrolo.

5. Predmet naslednje točke so bile dopolnitve samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke v lesni industriji in proizvodni lesni obrti. Star sporazum je že iz leta 1975, nov sporazum pa je usklajen z zakonom o združenem delu.

Delavski svet je na osnovi razprav po tozdh verificiral sklepe teh samoupravnih organov in nov SS sprejel teh za podpisnika določil vodje temeljnih organizacij.

6. Soglasno je delavski svet sprejel tudi sklep

— o pristopu DO Stol Kamnik k SS o združevanju deviznih sredstev za uvoz UREE za potrebe delovne organizacije INA-Nafta Lendava;

— ter o odobritvi udeležbe v višini 1.500 \$,

za podpisnika Samoupravnega sporazuma je pooblastil glavnega direktorja tov. Vinka Gobca.

7. Svet skupnih služb je na zadnji seji sklepal o imenovanju tov. Zadravc Rajka za direktorja finančno-računovodskega sektorja.

Delavski svet DO je s sklepom soglašal, in razrešil razpisno komisijo, razpravljal pa je tudi o kreditu za gradnjo stanovanjske hiše, za katerega je tov. Zadravc istočasno s prijavo prosil.

DS je osvojil predlog stanovanjske komisije oz. Odbora za kadre in tov. Zadravcu odobril kredit v višini 170.000.000 dinarjev. Glede na to, da naš pravilnik o razdeljevanju stanovanj in kreditov za stanovanjsko gradnjo ne predvideva kadrovskih kreditov, je DS tudi potrdil predlog stanovanjske komisije, da pogoje vračanja tov. Zadravcu poostrijo, če bi predčasno odšel iz DO.

8. Delavski svet je dalje osvojil predlog Komisije za vrednotenje in

— potrdil sklep DS tozda 3 ter odprl DM 1621-11 Izsekovanje, krivljenje na stikalnici — zelo težka dela;

— in DM 1620-12 Vrtanje zelo težkih ogrodij, polizdelkov po šablonah;

— prav tako je potrdil predlog odn. sklep DS tozda 9, da se na SM 9039 odpre DM 690-15 Referent za sprejemanje in obračun reklamacij.

9. Sredstva za kreditiranje gradnje stanovanjskih hiš in adaptacije so bila razdeljena s sklepom DS DO 25. 6. 1979 in z možnostjo pritožbe.

Prispeli sta dve pritožbi, in sicer tov. Maksa Vukmirja in Alojza Goloba.

Delavski svet je ponovno ugotovil, da je res nujno pripraviti in sprejeti nov pravilnik o razdeljevanju stanovanjskih kreditov, ker sedanjí nikakor ne ustreza več.

Obe pritožbi pa je DS rešil pozitivno.

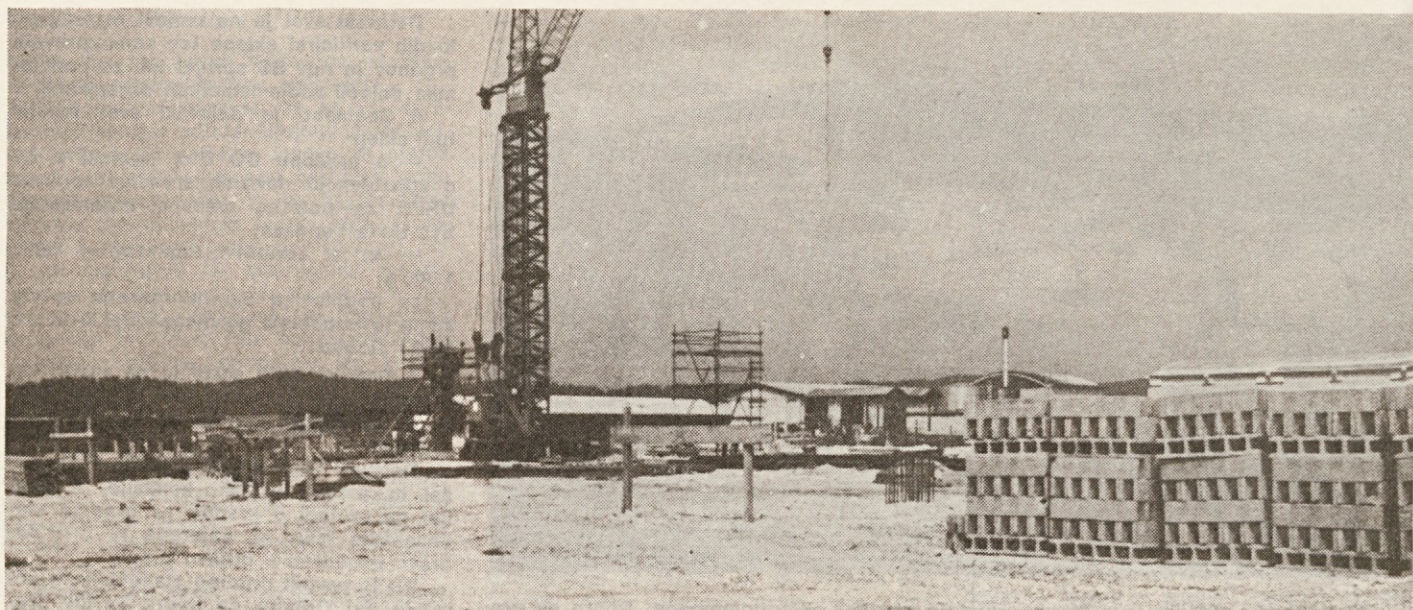
10. Na predlog IO DO je delavski svet sklenil, da se Ing. Petru Skušku — pomočniku glavnega direktorja ob odhodu iz naše DO podeli nagrada v znesku 20.000,00 din kot priznanje in zahvala za njegovo nesebično in plodno skoraj 25-letno delo v Stolu.

11. Prisotni so ob koncu izrekli kritiko Zdravstvenemu domu Domžale — enoti Kamnik, ker ni uskladila dopusta sodelavk v Obratni ambulanti na Duplici z dopusti v naši DO. Tako se je zgodilo, da je AO obratovala med našim kolektivnim dopustom, brez dežurstva pa je bila v času, ko je DO Stol že pričela z delom.

J. Markelc

TAKO IN TAKO

- »Ali si napravil, kar smo se domenili?«
- »Ne!«
- »Nič hudega, boš pa jutri!«
- »Kaj pa ti? Imaš narejeno?«
- »Ne!«
- »Za to boš odgovarjal!«

Sedaj la:ko zapišemo, da je že stekla gradnja novega tapetniškega oddelka ob tozdu 2. Oddelek je v polni gradnji, zabetonirani so že temelji in podjetje Slovenijacement, ki izvaja gradbena dela, že pripravlja prve postavitve pokončnikov. Na velikem gradbišču že čaka ogromno isospan zidakov in drugega gradbenega materiala. Vodoravni nosilci, ki bodo povezovali štiri sosednje proizvodne prostore, so že pripravljeni v delavnicah izvajalca del. Prvi oddelek tapetniške z oddelkom plastike in skladiščem izdelkov bo meril 6400 m² in bo pod streho do konca leta. Če bo le vse po sreči in bo graditeljem tudi vreme naklonjeno.

V času po kolektivnem dopustu teče izgradnja vratarnice ob tozdu 2. Vratarnica bo stala tik ob cesti. Grobe oblike se že vidijo. Zadnji del vratarnice bo zaprt s stenami in bo služil vratarskim potrebam, spredaj pa bo dovolj veliko nadstrešje, kjer bo tudi ob slabem vremenu mogoče dobro opravljati vratarsko službo.

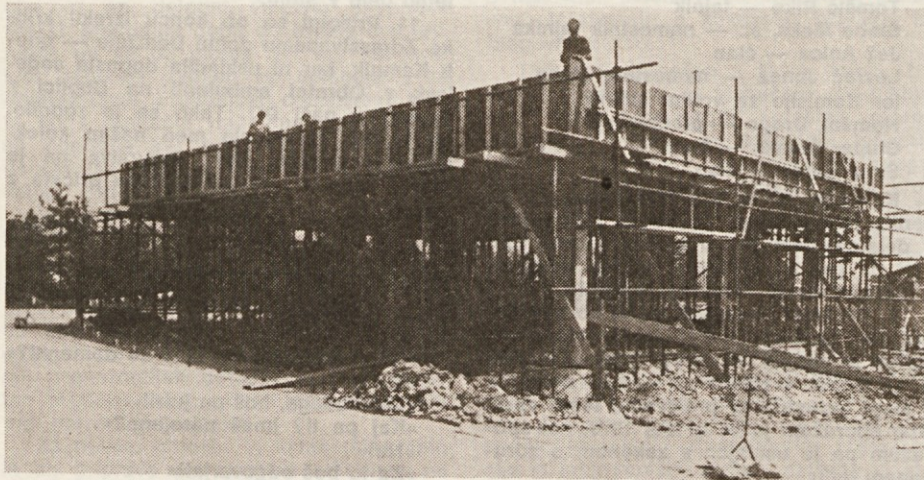
Objavljamo dve fotografiji nove vratarnice. Na prvi delavci polagajo na pokončnike ogromne betonske prečnike, na drugi sliki pa so že napravljena lesena korita, v katera so delavci Graditelja iz Kamnika zabetonirali strešni rob s ploščo. Vratarnica bo gotova kmalu po Novem letu.

Parkirišče za avtomobile bo urejeno poleg vratarnice ob Korenovi poti, v smeri proti Podgorju. Za parkirišče so že izdelani načrti in urejeno gradbeno dovoljenje.

Mnogi so hiteli mimo odvrženega koščka kruha ob zaboju. Slednjič je nekdo brcnil kruh in odšel svojo pot. Šele čisto stilka se je sklonila in ga odnesla v odpadke.

Za enim koščkom odvrženega kruha se res ne izplača ozreti! Posebno mladi so tega prepričanja. Če pa vprašate naše delavce, ki razdeljujejo malico, kako mnogi ravnajo s kruhom in drugo hrano v tovarni, vam bodo povedali, da je odnos do naše malice prevečkrat mačehevski. Pozabili smo na čase, ko smo morali nositi hladno malico s seboj na delo in radi pozabljamo, da se varčevanje prične pri malem.

KADROVSKE SPREMEMBE ZA MESEC JULIJ—AVGUST 1979

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

V tozdu SEDEŽNO POHIŠTVO

ZUPIN Zdenka, PK natakar, PE 8
MALI Ana, NK delavka, PE 4
KADUNC Marko, NK delavec, PE 8,
iz JLA
SPRUK Božidar, lesni tehnik, odprem-
no skladišče, iz JLA
GRDEN Dušan, NK delavec, PE 8

V tozdu TOVARNA PLOSKOVNEGA POHIŠTVA

KUHAR Alojz, NK delavec, iz JLA
GNIDICA Stojan, NK delavec

V tozdu KOVINSKO IN TAPECIRANO POHIŠTVO

STRMŠEK Franc, KV strojni ključavni-
čar v Motniku
KLEMEN Jože, KV tapetnik, PE 5
POGAČAR Marija, KV tapetnik, PE 5
ROT Milan, NK delavec, PE 3, iz JLA
BALANTIČ Franc, NK delavec, PE 3

V tozdu TEHNIČNE STORITVE

PLJANŠEK Boris, KV strojni ključav.
ZAPLOTNIK Matilda, admin.-poenter
LIPOVŠEK Srečko, KV strojni ključav.

V tozdu PRODAJA

GRUDNIK Viktor, lesni tehnik, iz JLA

V DSODSP

SIKOŠEK Danijel, kemijski tehnik —
pripravnik

UČNO RAZMERJE SO SKLENILI:

KLEMEN Brigita, TOZD 8
SCHAFFER Jožef, TOZD 1
GOLOB Danilo, TOZD 1
BAVDEK Roman, TOZD 5
POLJANŠEK Danijel, TOZD 5
MOŠNIK Marko, TOZD 5
URH Roman, TOZD 5
ORAŽEM Matjaž, TOZD 5
KLADNIK Andrej, TOZD 5
AMBROŽ Peter, TOZD 5
KOTNIK Marko, TOZD 1
KOMATAR Tomaž, TOZD 1
PANČUR Jože, TOZD 5

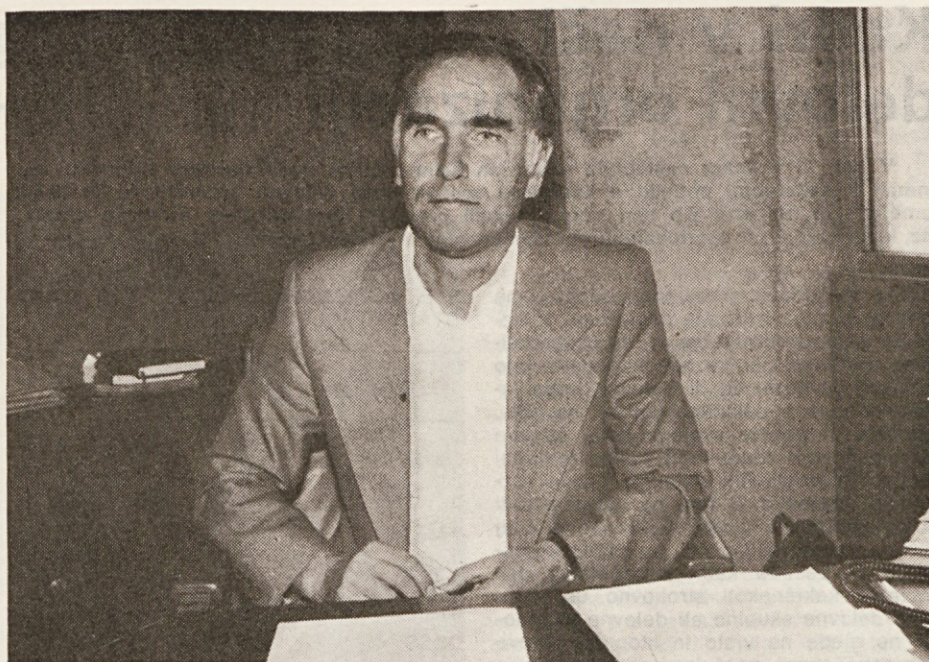
DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI:

V tozdu SEDEŽNO POHIŠTVO

BONIČ Marija, NK delavka, PE 4
JURKOVIČ Dušan, NK delavec, PE 4
REZAR Majda, NK delavka, PE 6
ADROVIČ Ragip, NK delavec, PE 4
KRIVOROTOV Julijana, PK delavka,
PE 6 — upokojena
VIRANT Pavel, NK delavec, PE 7
JAŠOVEC Branko, KV mizar, PE 8
VIDIČ Marija, PK delavka, PE 6 —
upokojena
PODBEVŠEK Jože, NK delavec, PE 4
— upokojen
JERMAN Marija, NK delavka, PE 7 —
upokojena
BALANTIČ Silvo, NK delavec, PE 8
REKANOVIC Frančiška, NK delavka,
PE 7

V tozdu PLOSKOVNO POHIŠTVO

AGAPITO Evgen, NK delavec
BODLAJ Cvetka, NK delavka
PRELESNIK Florjan, KV mizar
ULČAR Nevenka, NK delavka

Peter Skušek odšel na novo delovno mesto

Z inženirjem Petrom Skuškom sem se za Glasilo pogovoril v zadnjih dneh njegovega dela v Stolu. Pogovor je bil kratek in odkrit. Tak kot so bili njegovi delovni pogovori v preteklih štiriindvajsetih letih v naši delovni organizaciji. Brez nepotrebnih besed, s poštenim pogledom v preteklost, sedanost in prihodnost. Ta pogovor pa je bil vendar bolj domač, saj je tekel o delu in življenju našega tehničnega direktorja in pomočnika glavnega direktorja. Ti dve deli je Peter Skušek v Stolu z vso zavestjo opravljal. Bil je med prvimi Stolovci, ki se je vedno zares trudil, da bi tovarna dobro uspevala, da bi bili delavci zadovoljni z delom za stroji in za pisalno mizo, da bi bili njihovi osebni dohodki taki, da bi primerno živeli, da bi naši izdelki zadovoljevali domačega in tujega kupca. Največje zadoščenje pa je čutil ob nenehnem posodabljanju proizvodnje. Z vso predanostjo je usklajeval delo vodilnih delavcev in se vsa leta zavzemal, da so se, če je bilo le mogoče, montirale sodobne obdelovalne linije v novih ali preurejenih proizvodnih prostorih.

Zivljenje je tako, da terja vedno večjo angažiranost vseh zaposlenih in vse nekoristno pretečene ure imajo negativen učinek pri skupnem uspehu delovne organizacije. Peter Skušek je bil nenehni bорец za dobro delo vseh, najbolj pa tistih, ki so delali z njim. Samo takega poznamo.

Ob tem srečanju pa sem zopet občutil, da je bil predvsem človek. Brez fraz in simpatiziranja z nekaterimi Stolovci. Priznanja je dajal le dobrim delavcem, pa naj so bili ti na nizkih ali visokih delovnih mestih. Za predano delo je bil vsa leta dela v Stolu za vzgled.

Inženir Peter Skušek mi je dejal, da tudi v delovnih odnosih lepe besede, ki niso iskrene, ne koristijo nikomur. Vsak delavec pa se počuti prijetneje, če je skromno moralno priznanje za delo prisotno ob delovnih uspehih.

Vsem Stolovcem se zahvaljuje za sodelovanje in jim tudi v bodoče želi plodno delo.

Inženir Peter Skušek odhaja na novo delovno mesto, v delovno enoto Slovenjalesa v ZDA. Spoznati želi delovne navade tudi drugod.

Stolovi delavci se mu za njegovo delo iskreno zahvalujemo in želimo, da se kmalu vrne med nas.

C. S.

V tozdu KOVINSKO IN TAPECIRANO POHIŠTVO

BABAČIČ Miftar, PK polagalec
parketa
DOLMOVIČ Jože, NK delavec
ŠUŠTAR Anton, NK delavec
SEDELJŠAK Marjan, NK delavec
ŽIBERT Srečo, NK delavec
ČEVKA Ivana, NK delavka

V DSODSP

SKUŠEK Peter, inženir gozdarstva
BIZJAK Aleksandra, NK delavka
PRODNIK Franc, dipl. ekonomist

V tozdu PROIZVODNJA PLOSKOVNEGA IN KOSOVNEGA POHIŠTVA

KOLLER Anton, PK mizar

V tozdu TEHNIČNE STORITVE

ŠTEH Marija, admin. poenter
HRIBAR Ivan, NK delavec
ULČAR Jurij, KV električar

V tozdu DELAVSKA RESTAVRACIJA

ZUPANČIČ Angela, NK delavka

V tozdu PRODAJA

BABAČIČ Ivan, NK delavec
Kadrovski oddelek

Kadri v naši delovni organizaciji

V tem in v nekaj naslednjih sestavkih želimo člane naše delovne skupnosti seznaniti z nekaterimi podatki o kadrovski sestavi naše delovne organizacije in naših temeljnih organizacij. Ob tem bomo skušali predočiti tudi nekatere aktualne probleme, ki se kažejo pri načrtovanju in uresničevanju kadrovske politike.

S socialistično preobrazbo odnosov na vseh področjih družbene dejavnosti, z razvojem samoupravnih osnov družbenopolitične ureditve, kjer se nenehno ustvarjajo in krepijo pogoji, da bi delovni ljudje lahko vedno bolj odločilno vplivali na cilje, rezultate in pogoje svojega dela, postaja delovni človek vedno bolj očitno temeljni nosilec in poglaviti dejavnik vsega razvoja in napredka. S tem pa narašča tudi vloga kadrovske politike, ki vedno bolj postaja nepogrešljiv del splošne organizacije. Z besedo kadri označujemo pravnike kakršnekoli strokovno usposobljene delovne skupine ali delovne skupnosti, ne glede na vrsto in stopnjo njihove izobrazbe; torej nam izraz označuje vse zaposlene delavce nekega tozda ali delovne organizacije.

Temeljno nalogo in vsebino kadrovske politike bi lahko označili kot stalno, organizirano skrb za delovnega človeka, za takšne njegove delovne, poklicne in druge sposobnosti, ki mu omogočajo, da se razvija in uveljavlja kot sproščena, ustvarjalna osebnost, ki pozna svoj družbenopolitični položaj, se ga zaveda in v svojem delovanju ravna v duhu zahtev in odgovornosti tega položaja. Hkrati zajema kadrovska politika tudi skrb za delovno vzdušje in delovno okolje.

Na kratko bi kadrovsko politiko lahko opredelili kot celoto ukrepov, navodil, predpisov, načrtov in postopkov, ki se nanašajo na zaposlene delavce (in na delavce, ki žele stopiti v odnose združenega dela) in ki so opredeljeni v samoupravnih sporazumih in samoupravnih splošnih aktih temeljnih in drugih organizacij združenega dela. Kadrovska politika je danes temeljna, neodtujljiva pravica vseh delovnih ljudi in nihče ne more za delavce ali namesto njih sprejemati kadrovskih odločitev. Cilj kadrovske politike je, da se pridobe, razvijajo in izpopolnjujejo kadri, ki so potrebni za uresničitev ciljev temeljne organizacije in je tako kadrovska politika nujno sestavni del poslovne politike TOZD.

1. ŠTEVILČNI IN STAROSTNI SESTAV KADROV

Ob koncu preteklega leta nas je bilo v vseh tozdih in delovni skupnosti zaposlenih 1685, kar je največje število zaposlenih v zgodovini Stola. Stopnja rasti zaposlenosti v Stolu sicer v zadnjem petletnem obdobju ni presegla planirane: od leta 1974 se je število zaposlenih povečalo za 4,2%, kar pomeni letno rast 0,84%.

Razlogov za sorazmerno nizko stopnjo rasti zaposlenosti je več, najpomembnejši pa so gotovo naslednji:

— zavestna težnja po omejevanju eksperimentalnosti zaposlovanja in po dviganju produktivnosti dela v Stolu,

— težavna tržna situacija pred tremi oziroma štirimi leti,

— visoka stopnja zaposlenosti prebivalstva na kamniško-domžalskem območju.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH IN POVPREČNA STAROST V LETIH

TOZD	Število zaposlenih	Povprečna starost
1	639	37,9
2	222	30,4
3	290	34,3
4	57	37,8
5	131	35,9
8	27	30,8
9	132	34,6
DSSS	187	33,7
STOL	1685	35,3

Podatki o starostni strukturi zaposlenih nam kažejo, da smo po letih starosti sorazmerno star kolektiv. Zaskrbljujoče podatke, da se zadnjih nekaj let v povprečju vsako leto »postaramo« skoraj za polovico leta. Med tozdi so precejšnje razlike, kar je še posebej razvidno iz naslednje tabele (številke v razpredelnici pomenijo odstotke):

	TOZD-1	TOZD-2	STOL
Mlajših od 25 let	16,7	39	25
mlajših od 35 let	36,6	63,2	42
starejših od 45 let	34	10,3	21,8

V naslednjih letih bo nujno potrebno vključevati nove, mlade delavce, predvsem v TOZD 1, ker je najstarejši in se od vseh tozdov najhitreje stara — v zadnjih petih letih vsako leto skoraj za celo leto.

V zadnjem petletnem obdobju ugotavljamo rahlo, a stalno rast deleža žensk v Stolu. Od skupnega števila zaposlenih je bilo ob koncu lanskega leta skoraj polovica (48,7%) žensk. Poleg tozda 8, kjer so le trije moški, ženske prevladujejo v skupnih službah (57,2%), v tozdu 1 (56,5%) in v tozdu 2 (50,9%), v tozdu 5 so bile le tri, v tozdu 4 je slaba petina žensk.

2. IZOBRAZBENI SESTAV

S kadrovsko strukturo glede na formalno (šolsko) izobrazbo zaposlenih v naši delovni organizaciji še ne moremo biti zadovoljni. Glavne značilnosti so naslednje: še vedno skromen delež delavcev z visoko strokovno izobrazbo, stanje se sicer izboljšuje, vendar zelo počasi; na drugi strani pa je očitno velik primanjkljaj ozko usmerjenih poklicev in specializiranih delavcev. Delež le-teh se v strukturi iz leta v leto zmanjšuje, ker že skoraj celo desetletje nismo organizirali izobraževanja za ozko usmerjene poklice. Kot je razvidno

iz spodnje tabele, skoraj polovica zaposlenih nima nobene formalne kvalifikacije, čeprav je velika večina med njimi s prakso usposobljena za svoje delo. Zato nameravamo še v letošnjem letu pričeti z organiziranim izobraževanjem ob delu in tem delavcem omogočiti, da si pridobijo tudi formalno kvalifikacijo.

Sestav zaposlenih po formalni kvalifikaciji

Šolska izobrazba	Leto 1978		1973 (%)
	število	%	
Visoka strokovna	29	1,72	1,53
Višja strokovna	31	1,84	1,49
Srednja strok.	142	8,43	6,57
Poklicna, KV in VK	417	24,75	23,03
Nižja strokovna in PK	243	14,42	19,18
Nekvalificirani	823	48,84	48,20

Kvalifikacijska sestava v proizvodnih tozdih je precej različna, kar je odvisno predvsem od sestavljenosti delovnih opravil in nivoja organiziranosti dela v posameznem tozdu.

Delež visokokvalificiranih in kvalificiranih delavcev:

TOZD	VK in KV v %
1	16,9
2	24,8
3	26,9
4	45,6
5	56,5

Očitno se kaže koncentracija strokovnega kadra v skupnih službah in tozdu 9, tako da bo v prihodnje nujno posvetiti vso skrb izboljšanju kadrovske strukture v proizvodnih tozdih.

Med poklici prevladuje na vseh nivojih lesarska stroka. V tej stroki imamo 12 diplomiranih inženirjev, 7 inženirjev, 77 lesnoindustrijskih tehnikov in delovodij in 170 kvalificiranih delavcev, med njimi največ (120) mizarjev. Močno je zastopana ekonomska stroka z 11 ekonomisti in dipl. ekonomisti ter 47 ekonomskimi tehniki; od 68 kvalificiranih kovinarskih delavcev je največ (26) strojnih ključavničarjev, od ostalih strok je največ tapetnikov (31).

A. Švigelj

Risanje po stenah je stara navada predvsem mladih Stolovcev. Ne moti jih niti sveže prepleskana stena!

Sindikati, splošna ljudska obramba in družbena samozaščita

V morebitni vojni, ob napadu sovražnika ali če bi ta začasno zasedel del ali celotno naše ozemlje, bi imela sleherna družbenopolitična in družbena organizacija, prav tako pa tudi sleherni posameznik, vključen v sisteme splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, svojo vlogo in dolžnosti. Da bi vsi kar najbolje obvladovali težavne razmere in boj v taki ali drugačni obliki, se moramo za to usposobiti in pripraviti v miru.

Sindikati kot najmočnejša družbenopolitična organizacija delavcev ima pri razvijanju, vzpodbujanju in organiziranju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite toliko večjo vlogo, saj neposredno sodeluje z delavci pri uveljavljanju družbenoekonomskega sistema socialističnega samoupravljanja in v tej zvezi tudi splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite kot sestavnih delov tega sistema ter pravic in dolžnosti braniti domovino.

Naloge sindikata s tega področja so zajete v različnih dokumentih, tako v Zakonu o združenem delu, Zakonu o ljudski obrambi, Zakonu o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah ter v številnih drugih dokumentih.

Sklepi zveznega kongresa Zveze sindikatov govorijo, da morajo biti sindikati pobudniki organiziranja različnih predavanj, seminarjev in tečajev za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito; skrbeti morajo, da bo sleherni delavec seznanjen s pravicami, obveznostmi in nalogami v obrambnih pripravah; da bo ljudska obramba postala sestavni del našega družbenopolitičnega in ekonomskega sistema.

Sindikati si mora prizadevati tudi za krepitev zavesti svojih članov za delo v obrambnih pripravah in morebitni vojni.

Dolžnost sindikata je, da nenehno seznanja svoje člane, zlasti mlade delavce, z možnimi oblikami agresije na našo domovino in o splošnem ljudskem odporu proti agresorju.

Še posebej pa je sindikat dolžan poveljati posebno skrb vključevanju žensk in mladine v razne odbore in komisije na področju ljudske obrambe, v enote civilne zaščite in v enote teritorialne obrambe ter skrbeti za njihov nenehni razvoj in usposabljanje za učinkovit odpor v morebitni vojni ter zavarovanja in zaščite ljudi in materialnih dobrin v vseh razmerah v miru in vojni.

Izvršni odbor konference sindikata je neposredno odgovoren za izdelavo načrta za delovanje osnovnih organizacij sindikata v posameznih tozidih v morebitnih vojnih razmerah. Za izdelavo tega načrta lahko zadolži posamezne člane odbora ali pa ustanovi posebno komisijo, ki bo na osnovi že omenjenih dokumentov izdelala organizacijski in delovni program osnovnih organizacij sindikata za vsak tozid posebej.

Geslo »NIČ NAS NE SME PRESENETI!« naj bi ne veljalo samo za leto 1979, temveč naj bi pod tem geslom tudi v bodoče razvijali aktivnost na področju ljud-

ske obrambe in družbene samozaščite. Zato moramo težiti k temu, da bi z raznovrstnimi oblikami obrambnega in samozaščitnega organiziranja zajeli dejansko vse člane kolektiva, oziroma vse delovne ljudi in občane, kjer ti delajo in živijo.

Prizadevati si je treba za to, da bi ustvarili enotno samozaščitno-obrambno organizacijo in mehanizem v akciji, ki bo obsegal vse oblike organiziranja (organe delavske kontrole, službo za zavarovanje in zaščito, organizacijo civilne zaščite itd.) in, ki bo trajno preprečeval vse družbeno škodljive dejavnosti v svojem okolju ter bo hkrati učinkovito deloval ob neposredni ogroženosti zaradi kakršnekoli nevarnosti za ljudi, njihove pravice in odnose ali za materialne dobrine in drugo, do katerih bi utegnili priti v miru, še zlasti pa v vojnih razmerah.

NEKAJ O KOMITEJIH ZA SPLOŠNO LJUDSKO OBRAMBO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

Kaj so pravzaprav komiteji za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in kaj so njihove naloge?

Da bi zagotovili tako obrambno in zaščitno organiziranje samoupravnih organizacij in skupnosti ter občin in da bi enotni samozaščitni mehanizem v akciji učinkovito deloval, v vseh teh okoljih, se oblikujejo posebna telesa — KOMITEJI ZA LJUDSKO OBRAMBO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO.

Po svoji sestavi, vsebini in metodi dela bodo imela ta telesa značaj operativno-političnega štaba organizacij Zveze komunistov in drugih organizacij političnih sil ter organov upravljanja v samoupravnih organizacijah in skupnostih oziroma najvišjih voljenih organov v občini.

To morajo biti po sestavi avtoritativna telesa, ki so dovolj samostojna pri ocenjevanju aktualne, politične, varnostne in vojaške situacije oziroma pri obravnavanju vseh bistvenih vprašanj, ki zadevajo uresničevanje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in pri ustreznem ukrepanju.

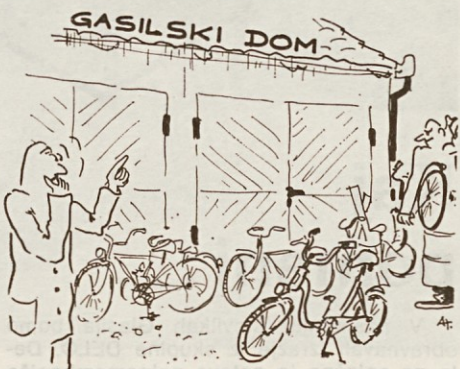
Zato morajo biti komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito sestavljeni iz ljudi, ki imajo v tistem okolju ali na tisti ravni najodgovornejše funkcije, oziroma iz takih ljudi, ki bodo zanesljivo in odgovorno opravljali svojo funkcijo v komiteju in prispevali, da bo ta organ deloval čimbolj učinkovito. Komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito bodo oblikovani samo v širših družbenopolitičnih skupnostih. Ta telesa bodo imela med drugim nalogo: Stalno spremljati in ocenjevati politično in varnostno situacijo oziroma ogroženost svojega okolja do raznovrstnih nevarnosti v miru in morebitni vojni; dosledno izvajati politiko obrambnega in samozaščitnega organiziranja organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter občine kot celote; usmerjati in usklajevati načrte za samozaščito in obrambo in v vsaki izredni situaciji neposredno sami voditi ukrepe, akcije in sile za zaščito in obrambo, ki so jim na voljo.

Ustanavljanje teh komitejev pa ne pomeni, da prevzemajo zadeve, pravice in odgovornosti, ki jih imajo na področju obrambe in samozaščite organi upravljanja ter od njih imenovani organi za področje ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Stališča, smernice in odločitve, ki jih bo sprejemal komitej, se bodo izvajale preko obstoječega sistema družbenih, državnih in samoupravnih organov, štabov itd. Pri neposrednem uresničevanju takšnih stališč, smernic in odločitev mora biti vsak izmed teh organov samostojen v okviru svojih pravic, pristojnosti in odgovornosti.

To so le nekatere naloge, ki zadevajo organiziranje in delo komitejev za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v občinah. Cela vrsta podrobnosti pa bo natančneje določena med njihovim ustanavljanjem in organiziranjem njihovega dela, kakor tudi pozneje, med njihovim praktičnim delovanjem.

L. Jeran

Malo nenavadno, vendar res! Najprej neki naš delavec pospravi kolesa z vhodnih vrat, potem gre šele lahko na delovno mesto!

ŽENA IN MOŽ

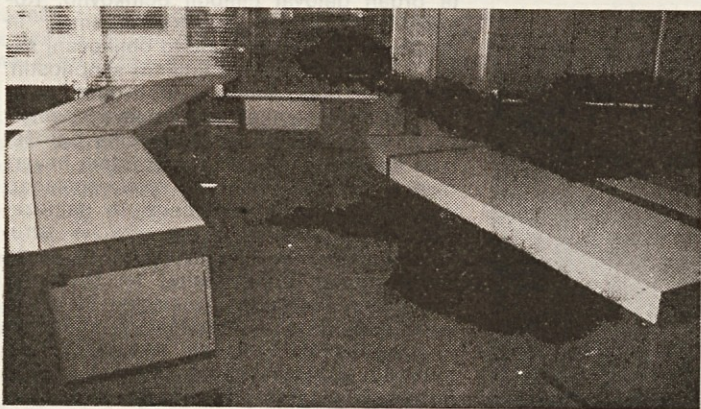
Mož je imel navado, da je ženi vsak večer pred spanjem rekel:

»Dobro spi, mamica dveh otrok!«

Žena je nekaj časa to poslušala. Ko ji je bilo že vsega dovolj, je možu zabusila:

»Daj mi že enkrat mir, oče enega otroka!«

Novi razstavni prostor v upravni zgradbi

Stol ima skoraj po vsej Jugoslaviji Interiere, v katerih razstavlja in prodaja svoje izdelke. Vendar so te trgovine le pre-majhne za vsaj skromen prikaz proizvodnega programa. Predstavitev izdelkov z besedami in sliko pa je za večino kupcev nesprejemljiva. Prav zato smo toliko bolj potrebovali večji razstavni prostor, ki bi lahko predstavil kar največ naših izdelkov.

Pri gradnji nove upravne zgradbe so projektanti na predlog kolektiva mislili tudi na to. Razstavna dvorana mora biti v pritličju, da si bo lahko vsakdo, ki ga naši izdelki zanimajo, te na enem mestu ogledal.

Naši delavci v razvojnem oddelku imajo pri oblikovanju razstavnega prostora vložena veliko truda. Njihove so oblike iz-

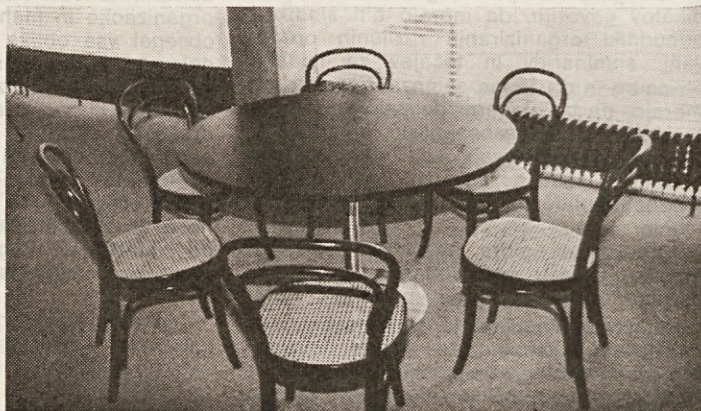

delkov, ki se lahko kosajo z oblikami tovrstnih izdelkov v svetu in njihova je sodobna in pregledna razporeditev izdelkov.

Razstavni prostor je sedaj dokončno opremljen. Na njem je moč videti novi Modul program, »K« pisarniški program, izredno funkcionalno oblikovane sedeže za kino dvorane, več vrst kmečkih in sodobnih jedilnih kotov in še veliko drugega.

Vsega vam ne bi predstavljali v časopisu. Oglasite se v naši upravni stavbi. Naši delavci in drugi. Receptor vam bo rad pokazal novo razstavišče. Marsikaj lepega zase in za znance boste lahko izbrali.

S. C.

Kaj pomeni...

V naslednjih številkih Glasila bomo obravnavali izrazje iz skupine DELO. Delo na splošno je gotovo najpomembnejša komponenta človekovega življenja, še posebno pa je pomembno organizirano delo posameznika v tehnološkem postopku, pri posamezni operaciji, nalogi ipd. Tu se srečujemo z množico izrazov, katerih pomen bo zanimiv.

Dvoročno delo, enoročno delo, delo z obema rokama, delo z eno roko. Analitik dela, organizator dela, delavci naj bi stremeli za oblikovanjem dela, ki je **dvoročno**. Vsakemu je jasno, da se z dvema rokama da napraviti več kot z eno. Npr. natikanje dveh podložk na dva vijaka,

natikanje dveh matic — dvoročno. Če se ta element pojavlja v celotni operaciji z veliko udeležbo v času, potem je razlika v porabljenem času med eno oziroma dvoročnim delom očitna. Iz povedanega tudi sledi, da pri operacijah, ki se velikokrat ponavljajo (npr. pri velikoserijskih proizvodnji), ni dovolj natančno preučevanje dela človek—delo temveč leva roka, desna roka — (eno) dvoročno delo. Taki sistemi so sistemi študija dela z vnaprej določenimi časi po gibih (posebno so uporabljivi pri oblikovanju dela v masovni proizvodnji npr. pri montažnih trakovih v radio, TV industriji ipd.).

Element dela, prijem, poseg, del operacije, sestavljen iz več gibov; standardni elementi, definirani v sistemu vnaprej določenih časov (za gibe) Work Factor so:

- gibanje (seganje, transportiranje);
- prijemanje;
- izpuščanje;
- pripravljanje;

- sestavljanje;
- izvajanje;
- razstavljanje;
- elementi enostavnega umskega dela.

Pri prejšnjem izrazu dvoročno delo smo navedli primer natikanja dveh podložk na dva vijaka. Po sistemu Work Factor bi za omenjeno delo ob ostalih potrebnih definiranih pogojih (razdalje, dimenzije podložk, vijakov ipd.) sestavili **potrebne gibe** za obe roki in odčitali čase iz tabele ter izračunali skupni čisti čas.

Faza dela, del tehnološkega postopka, ki tvori zaključno celoto. Npr. v lesni industriji: strojna obdelava, montaža, površinska obdelava.

Fiziologija dela, nauk o vplivu dela na človeški organizem.

Medicina dela — ukvarja se z vplivom dela na človekovo zdravje.

S. Smole

Preselitev računskega centra v nove prostore

Računski center Stola, katerega jedro je računalnik IBM-S/3, ki je centru dal ime »IBM«, je vseskozi uporabljal prostore kulturnega doma na Duplici. Štiri prostore, natrpane z računalniško opremo, sta si delila računalniška operativa in služba za organizacijo in programiranje. Ob začetku delovanja centra, ko se je uporabljala predhodnica današnjega računalnika, danes zelo zastarela »klasična«, so prostori še zasilno ustrezali. Desetletno delovanje centra (1963—1973), pa je spremljal hiter razvoj celotne DO, večal se je obseg podatkov in informacij, zato je bila leta 1973 upravičena nabava sedanjega računalnika ameriške firme IBM. Kljub novi opremi so prostori centra ostali isti. Neustreznost prostorov je bila v zadnjem času očitna. Prostori so bili zasedeni z računalniško opremo, organizatorji in programerji vseh obdelav pa nameščeni v eni sobi, v kateri so sprejemali še sodelavce iz tovarne in zunanje koristnike uslug centra. Osvetlitev delovnih prostorov je bila slaba. Do opreme večmilijonske vrednosti bi ob majhni nepazljivosti zaposlenih lahko prišel kdorkoli. Kljub temu je računalnik vseskozi deloval v treh izmenah, z njim seveda delavci — operaterji in velikokrat tudi ostali (organizatorji, programerji), katerih delo je neposredno povezano z njim. Skozi 6 let delovanja centra se je v njem izmenjalo precej ljudi, nekaj pa je takih, ki so v centru že od začetka njegovega delovanja. Prav ti posebno občutijo spremembo delovnega okolja. Letošnji 13. junij je ena od pomembnih prelomnic v delovanju računskega centra Stola. Vso računalniško opremo smo preselili v nove, ustrežnejše prostore v spodnji etaži upravne zgradbe. Več prostora je v pripravi podatkov za računalnik (luknjalnici in kontroli dokumentov), organizatorji in programerji pa so dobili prostore v drugem nadstropju. Vsem enotam sektorja za organizacijo in ekonomiko poslovanja (računalniška operativa, služba za organizacijo in programiranje, služba za plan in analize) so se tako delovni pogoji zelo izboljšali.

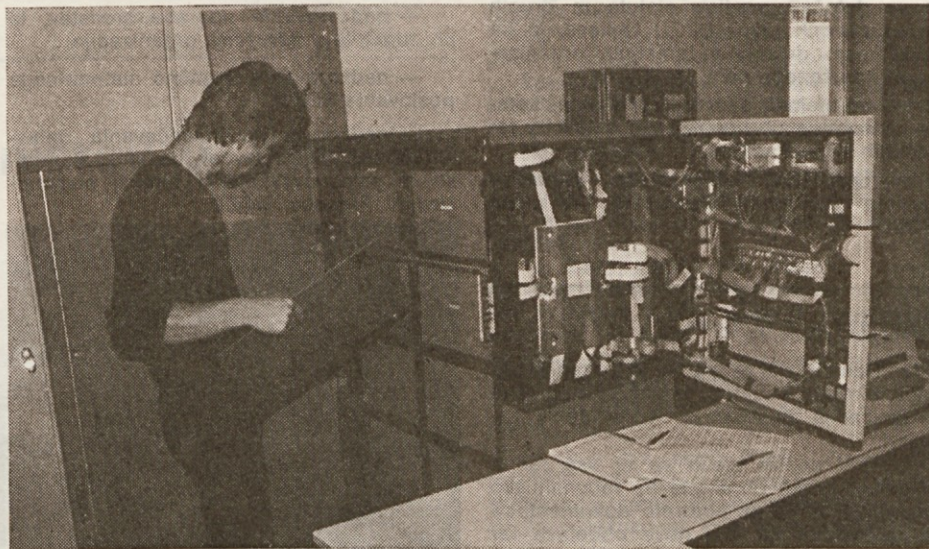
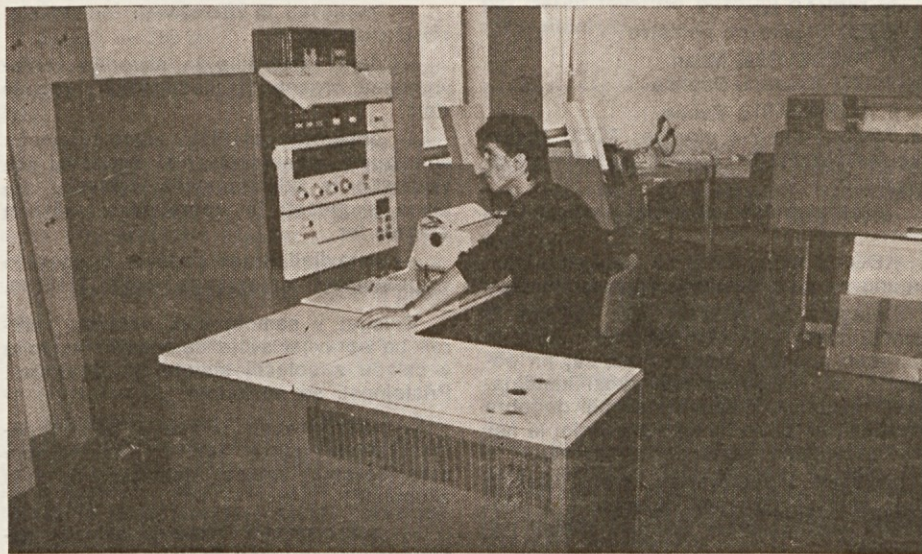
Omenjena sestava sektorja za organizacijo in ekonomiko poslovanja — SOEP obstaja približno dve leti, vendar je bila zaradi ločenih delovnih prostorov od matične tovarne verjetno manj poznana. Bivši računski center se je namreč preoblikoval v dve medsebojno tesno povezani službi, ki pa imata različni delovni nalogi — računalniška operativa in služba za organizacijo in programiranje. Delo računalniške operative je direktno povezano in odvisno od računalnika samega. Vodja skrbi za vodenje, organiziranje in razporejanje dela, planira obdelave, koordinira delo elektronske obdelave podatkov (EOP) z uporabniki obdelav, komunicira z ostalimi centri EOP in s servisno službo v primeru okvare. Operaterji skrbijo za nemoten potek dela na računalniku, izvajajo same obdelave, pri tem pa menjajo ustrezne diske (»skladišča podatkov«), papir za izpis ipd. Luknjačice prenašajo podatke iz dokumentov-obrazcev v luknjane kartice, za kontrolo pravilnosti postopek ponovijo, kar imenujemo verificiranje podatkov. V prevzemu in razdeljevanju dokumentacije skrbijo za prevzem dokumen-

tov, razdelitev teh dokumentov v luknjane in redno dostavo računalniških tabel, izpisov in napačno izpolnjenih dokumentov v omarice posameznih tozdov in služb.

Služba za organizacijo in programiranje v okviru SOEP pripravlja obdelave za računalnik. Vodja organizira pripravo obdelav na sistemu za elektronsko obdelavo podatkov, razvija in uvaja modele organizacije poslovanja, se dogovarja, prevze-

ma in določa roke za nove obdelave na računalniku. Te obdelave so deljene po področjih na osebne dohodke, prodajo, saldakonte, materialno poslovanje, proizvodnjo, osnovna sredstva itd. Obdelavo je treba organizirati tako, da so po posvetu z uporabnikom upoštevane vse njegove želje, hkrati pa mora biti izvedljiva na računalniku. Vse zahteve vnese programer v program in jih tako sporoči računalniku, ki po njih obdeluje podatke z diskov ali še pogosteje, nove podatke, ki prihajajo na dokumentih v računski center. Poleg izdelave novih programov je potrebno vzdrževati tudi obstoječe in vnašati spremembe, ki si včasih hitro sle-

Nadaljevanje na 14. strani

Tako popolnega stroja ali naprave človek še ni napravil, da se ne bi pokvaril. Povsem logično se nam zdi, če se pokvari nek stroj v oddelku, gotovo pa še nismo nikoli pomislili, kaj store naši delavci v računskem centru, ko se jim pokvari računalnik, ki dela od leta 1973 v treh izmenah in je skoraj 100% obremenjen. Računske obdelave pa morajo biti opravljene, (npr.: dnevne obdelave, materialno blagovno poslovanje, fakturiranje, osebni dohodki). Če niso, nastanejo zastoji v poslovanju podjetja in s tem škoda.

Dežurna servisna služba Intertrade v Ljubljani skrbi za popravila računalnikov, dopoldne in popoldne, vendar tehnik, ki je usposobljen za naš računalnik, ni vedno na voljo. Dežurstva tudi nimajo ponoči. Takrat se je potrebno zateči po pomoč pri obdelavi podatkov v sosednje centre, ki imajo isti sistem. To so Induplati, Titan in IMP.

Računalnik mora biti popravljen najpozneje v enem dnevu, da je mogoče nadoknaditi izgubljeno. Operaterji morajo v teh primerih delati na prosto soboto ali nedeljo, podnevi in tudi ponoči.

Volitve delegatov Unileasa

Na referendumu, ki bo 20. 9. letos, bodo volili tudi pet delegatov v delavski svet sestavljene organizacije Uniles in enega delegata v samoupravno delavsko kontrolo Unileasa.

Po kandidacijskem postopku, ki ga je vodil sindikat Stola, so predlagani ti kandidati:

Za delavski svet Unileasa:

1. BERTONCELJ Peter
za TOZD Kovinsko in tapecirano pohištvo

2. JUVAN Franc
za TOZD Sedežno pohištvo in TOZD Sloga Moste

3. PISKAR Ivo
za TOZD Ploskovno pohištvo

4. RAZDEVŠEK Milan
za TOZD Prodaja Duplica

5. ŠKRINJARIČ Zvone
za TOZD Tehnične storitve, TOZD Delavska restavracija in Delovno skupnost skupnih služb

Za samoupravno delavsko kontrolo Unileasa:

KOČAR Ida, ki naj bo delegat v tem organu za celo delovno organizacijo Stol.

Delegata za delavski svet Unileasa in samoupravno delavsko kontrolo najbrž ni potrebno posebej predstavljati, saj jih poznamo vsi; šli pa so tudi skozi kandidacijski postopek, v katerem so bili dodobra preučeni, ali bodo lahko svoje delo, ki naj jim bo zaupano, zares dobro opravljali.

Delegati v delavskem svetu Unileasa bodo skupaj z drugimi delegati in s pooblastili vseh delavcev Stola opravljali naslednje:

— določali predlog statuta in drugih samoupravnih aktov SOZD Unileasa, ki jih sprejemajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela,

— sprejemali samoupravne akte, katere ne sprejemajo neposredno delavci v temeljnih organizacijah,

— sprejemali programsko usmeritev razvoja združenih organizacij in plane SOZD,

— določali ukrepe za izvajanje poslovne politike ter ukrepe za izvajanje planov,

— odločali o temeljnih vprašanih poslovne politike SOZD Uniles,

— obravnavali in sprejemali zaključni račun SOZD Uniles,

— razpravljali o članstvu v SOZD Uniles in v raznih strokovnih in drugih organizacijah,

— volili in glasovali o odpoklicu predsednika in namestnika delavskega sveta SOZD Uniles,

— volili in glasovali o odpoklicu članov izvršilnih organov,

— imenovali in razreševali individualni proizvodni organ,

— dajali smernice in navodila poslovnemu organu ter nadzorovali njegovo delo,

— oblikovali predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev delovne skupnosti in uporabnikov njihovih storitev ter

— opravljali druge zadeve, ki spadajo v pristojnost delavskega sveta Unileasa.

Delegat v samoupravni delavski kontroli bo opravljal svojo delegatsko funkcijo v skladu z določili statuta SOZD Uniles. Pristojnosti so naslednje:

— nadzorovanje izvajanja določil samoupravnih aktov SOZD, nadzorovanje uresničevanja pravic delavcev delovne skupnosti,

— nadzorovanje izvajanja sklepov samoupravnih organov SOZD,

— nadzorovanje uporabe sredstev, ki jih združujejo združene organizacije,

— nadzorovanje finančno materialnega poslovanja SOZD,

— nadzorovanje uresničevanja delovnih obveznosti delavcev delovne skupnosti in samoupravljaljskih funkcij samoupravnih organov SOZD,

— nadzorovanje obveščanja delavcev delovne organizacije o vprašanih, ki so pomembna za odločanje in kontrolo na ravni SOZD.

Sindikat, ki je speljal kandidacijski postopek za posamezne delegate, z zaupanjem gleda v njihovo bodoče delo. Z našim glasom »ZA« pa jim bomo to zaupanje dali tudi mi.

I. Kočar

»Vidiš, ko ni vozila žičnica na Veliko planino, tudi za naši kočni ni bilo pravega zanimanja. Komu se pa danes ljubi peš v hribe?«

»Dokler ceste ne popravijo, si pomagajmo kar z iverko.«

Nadaljevanje s 13. strani

dijo. Namen službe pa ni le organizacija računalniških obdelav, ampak tudi splošna organizacija poslovanja, ki je še v za- snovi.

Zaradi delitve služb se za vse redne obdelave (roki) obračajte na računalniško operativno, to je na kontrolo dokumentacije oz. vodjo. Za vse nove obdelave ter morebitne napake, oz. dopolnitve obstoječih, pa na za to področje zadolženega programerja ali organizatorja oz. na vodjo.

Plansko-analitska služba izdeluje srednjeročne in letne plane in analizira uspešnost poslovanja DO ter značilna odstopanja od planskih ciljev. Ugotavlja tudi obstoječe stanje rentabilnosti, ekonomičnosti in produktivnosti. Podatke sporoča Zavodu za statistiko in raznim institucijam, kot določa zakon.

Z izboljšanjem delovnih pogojev upamo, da bomo lahko še več in bolje sodelovali v skupnih delovnih nalogah.

F. Kemperle

Udeleženci srečanja osmih pobratenih občin so se v četrtek, 6. 9. 1979 zvečer za kratek čas ustavili pred dupliškimi Interierom. Parkirišče je bilo polno veselih ljudi. S predstavniki občine Kamnik in našimi predstavniki so govorili o življenju pri nas. Veliko kólo, ki je segalo od parkiranih avtobusov do trgovine, je bilo potrdilo, da se prišleci pri nas dobro počutijo kljub zelo skromnemu številu ljudi, ki so goste pričakali.

Razpis izobraževanja ob delu za poklic lesar-posluževalec strojev in naprav

NISI POZABLJEN

Glede na to, da v naši delovni organizaciji že vrsto let nismo imeli organizirane izobraževanja ob delu za polkvalifikacijo in da so tudi samoupravni organi že večkrat ugotavljali potrebo po takem izobraževanju, je odbor za kadre delovne organizacije sklenil, da je potrebno organizirati sistematično izobraževanje ob delu, predvsem za dela, ki jih opravlja večje število zaposlenih.

Tako organiziramo v letu 1979—1980 najprej izobraževanje delavcev strojnih oddelkov za poklic lesar — posluževalec strojev in naprav (to je izobraževanje za poklic II. stopnje zahtevnosti — ali, kot smo nekdanj rekli — za polkvalifikacijo.)

Pouk bo organiziran (v sodelovanju s Poklicno šolo za lesarstvo iz Škofje Loke) na Duplicih. Potekal bo ob prostih popoldnevih (oz. v turnusih, če bo dovolj prijavnih) in ob prostih sobotah. O podrobnejši organizaciji pouka — to je: ob katerih dnevih in koliko ur na dan naj bi bil pouk, se bomo dogovorili na skupnem sestanku — glede na želje kandidatov.

Učni program obsega naslednje predmete:

Tehnologija gradiv — skupni del 10 ur, posebni del 10 ur — skupaj 20 ur.

Poklicna tehnologija — skupni del 20 ur, posebni del 15 ur — skupaj 35 ur.

Varstvo pri delu — skupni del 15 ur, posebni del 10 ur — skupaj 25 ur.

Organizacija za ekonomiko — 12 ur.

Kontrola kvalitete — 12 ur.

Strokovno računovodstvo — 12 ur.

Samoupravna zakonodaja OZD — 12 ur.

Slovenski jezik — 12 ur.

Skupaj — 140 ur

Praktično delo bo potekalo v proizvodnji pod vodstvom mojstrov strojnih oddelkov.

Program je sestavljen tako, da se bodo tisti kandidati, ki bodo to šolanje uspešno zaključili, lahko vključili tudi v naslednjo, 3. stopnjo šolanja — to je v šolanje za ozke, specializirane poklice.

Pogoji za vpis so naslednji:

— vsaj 600 ur opravljene delovne prakse in

— vsaj povprečni delovni uspehi.

Stroške izobraževanja bo nosila delovna organizacija.

Za zainteresirane se lahko prijavijo tov. Bredi KUKANJA v kadrovskem sektorju, tam dobijo lahko tudi podrobnejše podatke o šolanju. Prijave zbiramo do 15. oktobra, da bi že koncem oktobra lahko začeli z delom.

Kadrovski sektor

Kako prijeten je občutek, ko te pridejo obiskat tvoji nekdanji tovariši iz tovarne. Pogovoriš se z njimi o današnjem delu in napredku tovarne, ki je bila nekoč tudi tvoja. To se je pripetilo meni, ko sta me obiskala tov. Štebe Maks in novinar Sivec Ciril. Nekdanj tega ni bilo. Ko si postal za delo nezmožen in za tovarno nekoristen, so te vrgli na cesto brez po-kojnine in si bil pozabljen.

To, kar ima delovni človek danes, je sad težke štiriletne osvobodilne borbe, zato čuvajmo te dragocene pridobitve.

Še enkrat najlepša hvala za obisk, celotnemu kolektivu pa želim veliko uspehov v nadaljnjem delu. Prejmite si skupaj iskren tovariški pozdrav od nekdanjega sodelavca!

Buser Franc

Sodeč po razpravah, ki so sledile podanim poročilom, lahko sklepamo, da so naši sodelavci iz geografsko oddaljenih enot zelo zainteresirani za take vrste informiranja.

Obenem pa so predlagali, da bi v prihodnje vse samoupravne akte, pravilnike in poročila o poslovanju DO in TOZD-9 in druge informacije dobivali v srbsko-hrvatskem jeziku.

Naslednja ugotovitev članov ZK v TOZD-9 je, da med posameznimi tozdi v DO STOL ni ustrezne koordinacije v izvajanju poslovnih funkcij; tozdi se ne zavedajo v zadostni meri, da smo vsi ena DO, da moramo vsi skrbeti ne le za uspeh svojih tozdov, temveč za čimboljše poslovne rezultate celotne DO.

Pogosto se dogaja, da v tekmi za doseganje čimvečjega dohodka nekateri tozdi v naši DO le-tega dosegajo na račun izpada dohodka v drugem tozdu.

Zato bo potrebno na naslednjem sestanku članov ZK iz DO Stol Kamnik temu problemu posvetiti več pozornosti.

Na sestankih OO ZK TOZD-9, ki so v letu 1979 bili povprečno na dva meseca, smo razpravljali o tekoči problematiki in tudi o sistemu nove organizacije dela v TOZD-9.

Tu bodo mnenja in predlogi članov ZK (kot seveda tudi vseh ostalih zaposlenih v našem tozdu) lahko v veliki meri prispevali k boljši organizaciji prodaje, boljšim samoupravnim odnosom in tudi k dobrim poslovnim rezultatom.

V letu 1979 smo v ZK sprejeli 4 nove člane.

Še bolj kot samo število članov ZK (le 16% od vseh zaposlenih) pa je za skrbljujoča sama struktura članov glede na razporeditev po poslovnih enotah.

Tako je na primer v Interieru v Ljubljani kar 75% zaposlenih članov ZK, medtem ko v Interierih Zagreb in Beograd ni nobenega člana ZK.

V prihodnosti bomo morali evidentiranju članov v ZK v naših enotah na terenu in doma posvetiti kar največjo pozornost. Obenem pa bomo pri sprejemanju članov v ZK upoštevali dejstvo, da »MERJENJE« uspešnosti delovanja oziroma aktivnosti posamezne OO ZK ni odvisno le od samega števila članov, ampak predvsem od aktivnega sodelovanja članov ZK v družbenopolitičnem in ekonomskem življenju DO, DPS in DPO.

B. Bavčar, ml.

Člani zveze komunistov v Tozd 9

V TOZD-9 je zaposlenih 134 delavcev, od tega je 21 članov v ZKJ. Člani ZKJ so organizirani v dveh OO ZKJ, in sicer:

— OO ZK TOZD-9, ki deluje v okviru OK ZKJ Kamnik in

— OO ZK Interier Ljubljana, ki deluje v okviru OK ZKJ Ljubljana-Šiška.

V novembru 1979 bodo tudi v Interieru Sarajevo ustanovili svojo OO ZKJ, tako da bodo že do konca leta 1979 naši komunisti organizirani v treh OO ZKJ.

Ker je za naš TOZD značilna velika prostorska dislociranost poslovnih enot (Interierov in predstavništev), kot tudi različna narodnostna struktura, je tudi sama oblika reševanja poslovnih in drugih problemov v našem tozdu dokaj specifična.

Kako tekoče informirati naše srbsko-hrvatsko, makedonsko in albansko govoreče sodelavce, ki delujejo v oddaljenih predelih Jugoslavije, o dogajanjih v DO Stol, kako jih zainteresirati, da s svojimi idejami in aktivnostjo na vseh področjih družbenopolitično-ekonomskega življenja prispevajo k boljšim rezultatom naše DO, je eno od bistvenih vprašanj, ki jim moramo člani ZK v našem tozdu posvečati kar največjo pozornost.

Najprej je bilo potrebno izboljšati sistem informiranja v naših Interierih in predstavništvih, da bi lahko tudi naši so-

delavci iz drugih republik in avtonomnih pokrajin dobili čimbolj jasno predstavlo o poslovanju naše DO.

Prvi koraki k temu so bili storjeni z obiski tovarišev Roglja in Plevela po naših poslovnih enotah na terenu, kjer sta zaposlenim podrobno razložila poslovanje naše DO in TOZD-9 v prvem polletju letošnjega leta.

Mladinska poletna politična šola

V Vikrčah pri Ljubljani, v prostorih šolskega centra RSNZ — republiškega sekretariata za notranje zadeve, je potekala v dneh od 20. do 25. avgusta 1979 mladinska poletna politična šola. Organizator je bila Republiška konferenca zveze socialistične mladine Slovenije.

Namen MPPŠ je bil analizirati in oceniti stanje v mladinskih organizacijah po 10. kongresu ZSMS, predvsem z vidika organiziranosti, družbenoekonomskega delovanja in realizacije sprejetega akcijskega programa. Da bi uresničili osnovni cilj in namen te osrednje oblike političnega usposabljanja v ZSMS, je bil program šole izdelan po takšnih oblikah, metodah in obsegu, da je omogočal udeležencem aktivno sodelovanje pri razpravah v okviru predavanja na plenarnih zasedanjih in javnih tribunah ter skupno oblikovanje najbolj ustreznih oblik za naše nadaljnje delo.

Obenem smo si udeleženci šole tudi uredili in poglobili svoje idejnopolično teoretično znanje ter se seznanili z aktualnim, družbenim in družbenopolitičnim dogajanjem tako pri nas kot tudi v svetu. S kreativnim delom in medsebojno izmenjavo izkušenj iz poglavitnih področij dela in življenja mladih ter nadaljnjim individualnim študijem bomo dosegli večjo stopnjo usposobljenosti mladinskih aktivistov za delo v ZSMS kot tudi na ostalih področjih družbenopolitičnega delovanja.

Vsekakor je mladinska poletna politična šola osnova in vsebinsko izhodišče za nadaljnjo organizacijo in izvajanje sistematičnega idejnopoličnega usposabljanja v ZSMS. Tega smo najprej skupaj oblikovali v okviru šolskega programa kot tudi v programih dela osnovnih organizacij in občinskih konferenc ZSMS.

Razumljivo pa je tudi dejstvo, da sta kakovost dela in uspehi mladinske poletne politične šole odvisna od temeljitih predhodnih vsebinskih, kadrovskih in organizacijskih priprav v občinskih konferencah ZSMS.

Vseh udeležencev mladinske poletne politične šole je bilo 425, od tega iz OK Kamnika samo štirje mladinci. Iz tega lahko vidimo, da so v tej poletni šoli sodelovale prav vse OK ZSMS. Pomemben je tudi podatek, da so se MPPŠ udeležili tudi predstavniki iz Italije in avstrijske Koroške.

Delo v MPPŠ je potekalo po skupinah. Vseh skupin je bilo osem in v okviru vsake skupine so udeleženci šole poslušali predavanja in potem aktivno sodelovali v razpravi.

Delo naše skupine je bilo predvsem obravnavanje tem s področja družbenoekonomskih odnosov. Mogoče bi najprej seznanila s temami, ki smo jih slišali, potem pa bi najbolj aktualno temo malo bolj razpotegnila.

Teme:

- osnove skupinske dinamike ter metode in oblike političnega dela,
- ocena stanja samoupravnega organiziranja združenega dela,
- vloga organiziranih subjektivnih sil v združenem delu s posebnim poudarkom na skupnih nalogah Zveze sindikatov Slovenije in ZSMS — to temo je predaval Ivan Godec,
- pridobivanje in razporejanje dohodka ter uveljavljanje načela delitve po delu,
- pomen in vloga svobodne menjave

dela v našem družbenoekonomskem sistemu,

— produktivnost dela in stabilizacijska prizadevanja na osnovi zaključkov in ugotovitev akcije »Zaključni računi«,

— naloge ZSMS v prizadevanjih za uspešnejše gospodarjenje OZD in širjenje množične inventivne dejavnosti,

— samoupravno družbenoekonomsko načrtovanje in njihovi nosilci — pomen načrtovanja za družbeno reprodukcijo v tozilih ter za vsako KS in občino,

— aktualne naloge in operativni dogovori za delo konference mladih delavcev v občinskih konferencah ZSMS in

— informiranje kot nepogrešljiv del samoupravnega odločanja.

Skupina mladih, ki je spremljala predavanje o osnovah grupne dinamike ter metode in oblik političnega dela, je bila seznanjena z osnovnimi metodami grupne dinamike in s problemi, ki se pojavljajo pri delu članov skupine. Predavatelj nas je na zelo zanimiv način pritegnil k razpravi, v katero smo se vsi aktivno vključili, saj se velikokrat pojavlja, da skupine vse preveč debatirajo o določenih problemih, do diskusije pa le malokdaj pride.

Najbolj zanimiva tema je bila: PRIDOBIVANJE IN RAZPOREJANJE DOHODKA TER UVELJAVLJANJE NAČELA DELITVE PO DELU — predaval je tov. Rudi Kropivnik.

Seznanil nas je, da uveljavljanje načela delitve po delu terja jasno usmeritev in konkretno aktivnost sindikatov, usmeritve za nadaljnjo aktivnost pa morajo biti izraz družbenih potreb in interesov delavcev. Treba je zagotoviti, da bodo delavci planirali pogoje ustvarjanja in razporejanja dohodka, vsi delavci morajo dobivati osebni dohodek glede na uspešnost svojega dela, merila uspešnosti pa ne morejo biti za vse delavce enaka, v sistemu delitve sredstev za OD je treba upoštevati tudi ustvarjalnost in minulo delo, zgraditi mo-

ramo celovit sistem družbenega dogovarjanja in sporazumevanja in še bi lahko naštevali.

Seznanil nas je tudi s stališči republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu.

Tema, ki nam jo je podal tov. Kropivnik, je bila zelo zanimiva, saj smo to lahko videli v razpravi, kjer je bilo največ vprašanj, ki so kar deževala in je celo zmanjkalo časa za razpravljanje.

Vsak dan dvakrat pa so se zbrale vse skupine na plenarnih zasedanjih in zvečer na javnih tribunah, kjer pa je bilo mogoče marsikaj predebatirati in vsakdo je lahko zastavil vprašanje na temo, ki ga je zanimala.

Kljub temu, da so bila plenarna zasedanja in javne tribune, pa smo ob zaključku MPPŠ ugotovili, da je bilo za konkretne pogovore — pogovore med posamezniki iz OK ZSMS namenjeno premalo časa oziroma ga sploh ni bilo.

Torej manjkalo je časa, da bi se posedli za tako imenovano okroglo mizo in izmenjali mnenja in izkušnje, vsak seveda s svojega področja dela.

Obenem pa smo vsi udeleženci MPPŠ menili, da je bil program šole preobsežen in prenatrpan.

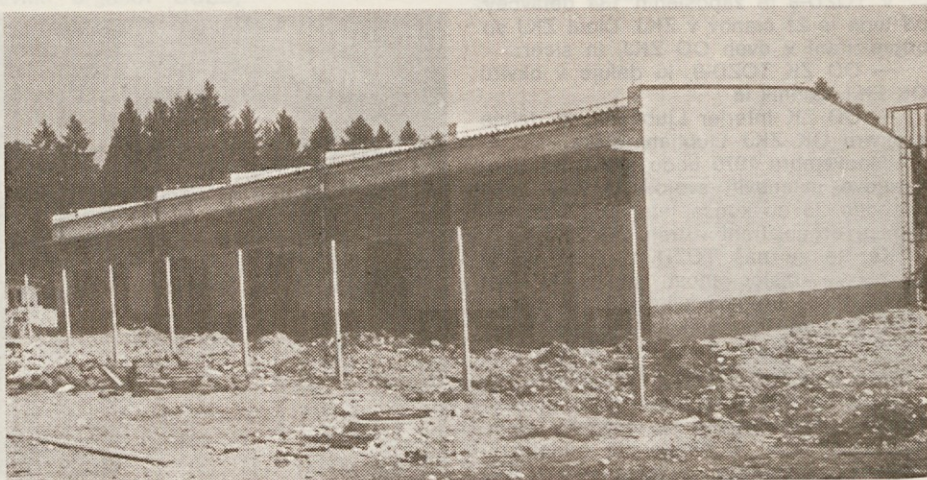
Lahko pa rečemo, da je MPPŠ dosegla svoj namen in da bo vsak udeleženec te šole misli in izkušnje, ki si jih je nabral v tem tednu dni, prenesel v svoje ožje sredine in tako prispeval k še aktivnejšemu delu tako v OO ZSMS v DO kot tudi v osnovnih organizacijah in drugih družbenopolitičnih organizacijah na nivoju krajevne skupnosti.

M. Orešnik

ZAHVALA

Delavcem Stola se zahvaljujem za izrečena sožalja ob smrti mojega moža Mihe Belšaka. Zahvaljujem se tudi za darovano cvetje in poslovilne besede ob grobu.

Hedvika Belšak

Ob Bistrici, v matični tovarni, bo vsak čas gotovo novo skladišče goriv, maziv in materialov za površinsko obdelavo lesa in kovin. Skladišče bo dovolj veliko, da bo možno v njem držati red in imeti vse materiale na varnem pred vročino in drugimi neprivilkami.

Staro skladišče s tem imenom že dalj časa ni moglo dobro služiti svojemu namenu. Prostorji so bili nepraktično razporejeni in veliko premajhni. Zaradi tega je bilo veliko materialov do uporabe uskladiščenih na prostem ob stavbi in le dobremu rokovanju skladiščnih delavcev in čuvajski službi se moramo zahvaliti, da ni kdaj prišlo do nesreče.

Osrednja slovesnost ob 60-letnici SKOJ na Mali planini

Živa ura zgodovine na Mali planini

Srečanje na Mali planini je bilo namenjeno dvema pomembnima mejnikoma v zgodovini naše revolucije: 60-letnice ustanovitve SKOJ in hkrati 40-letnice 5. državne konference SKOJ, ki je bila 6. avgusta na Mali planini. Na tej konferenci je bil za sekretarja SKOJ izvoljen Ivo Lola Ribar. Med udeleženci sta bila Edvard Kardelj in Franc Leskošek-Luka.

Na konferenci so govorili o mednarodnem položaju, o nevarnosti okupacije in o veliki odgovornosti, ki jo prevzema v tem obdobju skojevska organizacija. Ta se je namreč, do 5. državne konference, notranje utrdila in usmerila delo v uresničevanje partijskih zahtev in sklepov 6. kongresa komunistične mladinske internacionale.

Preko tri tisoč udeležencev slovesnosti, med katerimi so bili mladinci, skojevci, povojni aktivisti, brigadirji in drugi, je odšla peš iz doline Črne: od Jurčka do prireditvenega prostora. Med udeleženci so bili tudi gostje: Stane Dolanc, Popit Franc, Viktor Avbelj in drugi.

Na slovesnosti je govoril Boris Bavdek, predsednik republiške konference ZSMS, ki je orisal revolucionarno pot SKOJ, ki se je kalil v številnih preizkušnjah povojne Jugoslavije. Veliko članov napredne mladinske organizacije je bilo preganjanih in zaprtih, mnogi med njimi, kar sedem sekretarjev SKOJ, je za boljši jutri žrtvovalo svoje življenje.

Predsednik ZSMS je v nadaljevanju govora opisal delovanje SKOJ v obdobju NOV.

»SKOJ je bil aktiven dejavnik na vseh področjih NOB, njegovi člani so bili v središču dogajanja, vzgibovali in organizirali so mladino v enotah NOV, na osvobodjenem in okupiranem ozemlju. Kako široka je bila udeležba mladih v NOB pove podatek, da je bilo 75 odst. aktivnih udeležencev NOB mladih, SKOJ pa je konec leta 1944 štel že 145.000 članov.«

Predsednik slovenske mladine je spregovoril tudi o današnji mladinski organizaciji. »Tako kot so mladi v vseh ob-

dobjih revolucionarnega boja prispevali pomemben delež, saj so bili vedno ustvarjalni in kritični, tako tudi v sedanjem obdobju prevzemamo nase odgovoren delež borbe za še uspešnejši razvoj: mladi prispevajo k reševanju ekonomskih, političnih, kulturnih, socialnih in drugih problemov naše socialistične samoupravne družbe.

ZSMS si prizadeva, da se mladi in organizacija kot celota čimbolj vključujejo v vsakodnevno odločanje in razreševanje problemov v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih, skratka na vseh področjih družbenega življenja in dela.«

Srečanja se je udeležilo tudi okrog 400 brigadirjev z desetih republiških in zveznih akcij, ki so letos potekale po Sloveniji. »Ugotovimo lahko, da so mladinske delovne akcije opravičile svoj namen,« je dejal Boris Bavdek, »saj z delom na vseh manj razvityh področjih v SR Sloveniji prispevajo k hitrejšemu razvoju. Postale so kovačnice novih kadrov, ki prav na akcijah spoznavajo vrednote dela in se oblikujejo v celovito samoupravno osebnost.«

Še pred pričetkom slovesnosti pa so mladi iz društev in družbenih organizacij prikazali svojo dejavnost. Tako smo lahko videli dejavnost tabornikov, raketarjev, klubov OZN, Rdečega križa, radioamaterjev in drugih. V kulturnem programu pa so sodelovali študentje AGRTF, študentski pevski zbor iz Kamnika, plesna skupina iz Celja in folklorna skupina iz Kamniške Bistrice.

S srečanja pa smo poslali pozdravno pismo predsedniku Titu.

Tudi poslabšanje vremena v popoldanskem času ni moglo preprečiti prijetnega, družabnega srečanja mladine in skojevcev, ki so izmenjali številne misli o življenju in delu mladih nekoč in danes.

To je bila res prava živa ura zgodovine na Mali planini.

F. Pestotnik

Generator v okvari

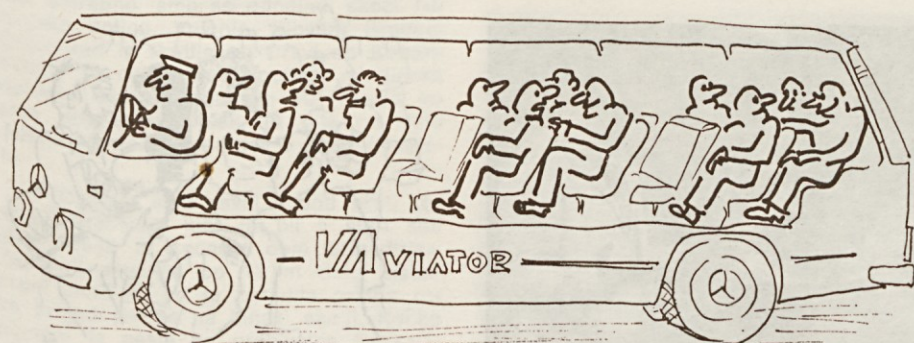
V zadnji številki tovarniškega lista smo prikazali pod naslovom Varčujmo z električno energijo vse kapacitete za napajanje z električno energijo, ki jih ima celotna delovna organizacija. V istem članku smo tudi poudarili bojazen, da imamo v matični tovarni premajhno transformatorsko postajo in da moramo čimprej obstoječe kapacitete povečati, da bi si s tem zagotovili nemoten potek proizvodnje.

Zgodilo pa se je tisto, česar smo se najbolj bali — pokvaril se je turbogenerator. Bil je 7. avgusta ob 11.38, ko so v strojnici, kjer je nameščen turbogenerator in stikalna oprema, merilni instrumenti nenormalno zanihali. Vzrok temu je bila porušitev napetosti na visokonapetostnem omrežju DES, ki je imelo v tem trenutku okvaro v eni od svojih razdelilnih transformatorskih postaj. Napetost visokonapetostnega omrežja sicer ni popolnoma izpadla, vendar je določen čas močno nihala, okoli 15 kV, prav tako pa se je spreminjala tudi frekvenca. Naj povem, da ima visokonapetostno omrežje pri normalnih pogojih napetost 20 kV in frekvenco 50 Hz.

Naš generator sicer nima direktne zveze z visoko napetostjo, vendar deluje na nizkonapetostni strani paralelno z omrežjem DES in ga povezuje z njim preko zveznega in generatorskega stikala. Sam generator ima tudi več vrst zaščite: pretokovna, diferencialna, povratna, napetostno-frekvenčna. Letno je običajno okoli 200 izpadov napetosti na omrežju DES. Zaščita generatorja je vedno delovala brezhibno. Sedaj pa smo imeli poseben primer — zunanje omrežje je bilo pod nihajočo napetostjo in frekvenco in na prvi pogled je bilo videti, kot da je zaščita generatorja zatajila. Pa ni. Na pomoč smo poklicali Elektroinštitut Milan Vidmar iz Ljubljane, ki nam je napravil kontrolne meritve na zaščiti generatorja. Posneli smo karakteristične točke nekaterih relejev in izkazalo se je, da je zaščita generatorja povsem v redu. Kako pa je potem prišlo do okvare? Omenili smo, da napetost omrežja ni izpadla, temveč se je samo znižala, je nihala. Vsaka zaščita mora biti selektivna, zato imajo releji določeno področje delovanja — nastavitve. V našem primeru je bilo to nihanje napetosti in frekvence še v območju, ko rele še ni mogel takoj delovati. Dejstvo pa je, da so bili zaščitni releji po okvari (med okvaro) aktivirani, očitno prepozno. Poudarjam, da so bili to redki, posebni režimi obratovanja zunanje visokonapetostnega omrežja.

Generator je trenutno v popravilu v tovarni Rade Končar v Zagrebu in bomo morali čakati nanj še kakšen mesec dni. Problem nas vseh pa je, da bi čimbolj smotno uporabljali električno energijo, kajti v danih okoliščinah je nimamo dovolj. Približujejo se nam vedno bolj kratki dnevi in z njimi tudi vedno večji odjem električne energije zaradi razsvetljave. Zato se moramo zavedati, da se je potrebno izogibati visokim koničnim obremenitvam, sicer bomo prisiljeni izvajati razbremenitve na tak ali drugačen način. To sicer ni grožnja, vendar apeliramo na skrajno disciplino pri porabi električne energije, kolikor nam jo je še na voljo.

M. Jenko

Tudi če se v tovarni domenimo za skupni izlet, se radi posedemo v avtobusu v skupine. Vsaka skupina se pogovarja zase, obenem pa skrbno opazuje drugo, kako se ta vede. Kaj ne bi bili rajše vsaj na izletu malo bolj skupaj.

Naš piknik v Rudniku

Zelo dobro pripravljen piknik in slabo vreme. Tako bi lahko na kratko opisali srečanje Stolovih delavcev v vasi Rudnik pri Radomljah. Srečanje je bilo zadnjo soboto v avgustu. Mnogo obiskovalcev je zaradi deževanja ostalo doma in mnogi tisti, ki so že od srede dopoldneva napol mokri vztrajali pod dežniki, bi si krepko oddahnili, če bi bil tisti dan brez padavin. Vendar vreme jo je zagodilo kot malokrat doslej in preprečilo pravo srečanje Stolovcev ob praznovanju 75-letnice podjetja.

Kdor še ni bil v Rudniku, se je gotovo čudil lepim travnikom, s treh strani obrobjenimi z gozdom, ki so kot nalašč pripravljeni za piknik. Teren se proti poti, ki izginja v gozdu, rahlo dviga in tam je bilo mesto za postavitve odra za muzikante in plesalce. Poleg je bil ograjen prostor za šaljive igre, ob robu gozda pa postavljene stojnice s pijačo in jedačo. Vse je bilo odlično pripravljeno tudi v spodnjem delu zabavišča, kjer so stale mize in stoli za dobršen del udeležencev piknika. Tudi za parkiranje ni manjkalo prostora. Skratka: vse je bilo tako, kot si lahko samo želimo. Še lep sončen dan, ki bi mu bližnji gozd in zgodnja jesen odvzela vročino, pa bi bilo naše srečanje zares prijetno. Dobre volje pa tako ni manjkalo.

Ob desetih, ko naj bi se piknik začel, je lilo, kot iz škafa. Skoraj nič boljše ni bilo tudi ob enajstih. Stali smo pod dežniki in kdor ni bil v visokih čevljih, je na več mestih zajemal vodo.

Nastopajoči so čakali: govorniki, pevci, folklorna skupina in godci. Vsi pa smo vztrajno pogledovali v nebo, če se bo

morda le kaj razvedrilo. Čas je tekel svojo pot. Dež je vendar počasi ponehoval in neučakani muzikant je raztegnil harmoniko ob plesišču. Nekaj mladih je z dežniki pohitelo na ples, nekaj jih je zaplesalo kar tako. Dobra volja se je stopnjevala.

Tov. Franc Štebe je predlagal, da s piknikom kar pričnemo, čeprav mora velik del pripravljenega programa odpasti. Ljudje so soglašali. Ko se je pojavil ansambel Kovinarji, ni bilo skoraj nikogar, ki bi se še čemerno držal. Plesni oder se je vztrajno napolnjeval in veseli zvoki so odvrnili misel na slabo vreme.

Po premoru so se pričele zabavne igre. Prvo je bilo vlečenje vrvi. Izzivalci naših šoferjev so bili kamniški mesarji, ki so na pikniku skrbeli za prigrizek. Možje v belih haljah so se junaško postavili na rahlo vzpetino in šoferji so potegnili. Mesarji so padli in krepko obarvali bele halje. Ko so se postavili na to mesto šoferji, so ti doživeli isto. Nismo se vpraševali, kdo je zmagovalec, pomembno je bilo, da smo se do solz nasmejali.

Tudi druga športna tekmovanja so nudila gledalcem polno smeha, zmagoval-

cem pa nagrade. Borba v pikadu, hoja v vrečah in drugo. Sprva so se ljudje kar neradi odločali za tekmovanje, vendar so čaše kmalu odpravile to prepreko. Res, kdo bo pa tak dan gledal na obleko in vse drugo, ko pa je tako prijetno tekmovati ali pa gledati. Organizatorjem teh

»Kaj pa vidva z impregniranimi pregrinjali na Stolovem pikniku?«

»Ne nosiva jih s seboj, da bi se z njimi pokrila! Proti večeru bomo tudi malo ležali, to pa je na mokrih tleh prav neprijetno!«

tekmovanj gre vse priznanje, saj so s šaljivimi igrami pričarali med nas več smeha kot pa s čem drugim.

Mladi so pripravili pogovor na odru. Marsikaj so povedali po pravici, s čimer so tudi malo trdo dregali ob koga.

Vendar zameril ni nihče, bili smo pač na pikniku.

Tudi Kovinarji so postali vsebolj nestrudni. Polka, valček, zabavna melodija. Ansambel je dobro uigran in prijetno ga je poslušati. Mnoge pa tudi ni več zanimalo, kakšen ritem je trenutno na programu. Eden je bil gotovo in s plesom so se mu hoteli približati.

Popoldne se je vreme le popravilo. Proti večeru je celo posijalo sonce. Mokra tla so sicer ostala in hladen večer je lezel v noč. Vendar veselja, ki se je nabiralo, to ni moglo odpraviti. Mnogo ljudi je bilo zadovoljnih, ker so prišli v Rudnik. Razveselili so se. Vsak po svoje.

Če potegnemo črto pod moko soboto na Stolovem pikniku na Rudniku, ne moremo reči, da je vreme le preprečilo tolikšen del praznovanja, kot bi ga lahko. Veselje v ljudeh, ki si taka srečanja želijo, je pomembnejše kot vse drugo. Zato naj bi imel Stol piknik vsako leto in naj bi postal tradicionalen.

O. Čivid

Stolovi mladinci na mladinski delovni akciji Kobansko 79

Številni plakati in vabila v DO so 11. avgusta vabila mladince in mladinke na obisk MDA Kobansko 79. Organiziral ga je KS OO ZSMS STOL Kamnik, z namenom, da bi tudi tisti mladinci, ki se niso udeležili nobene MDA, vsaj en dan začutili utrip brigadirskega življenja. To ni bil samo obisk, temveč delovni dan za vse udeležence. Program je bil sestavljen tako, da se takoj po prihodu na Kobansko pridružimo brigadirjem na trati.

Zborna mesto za vse, ki so se odločili, da bodo šli, je bilo izpred nove upravne zgradbe. Ob prihodu avtobusa smo ugotovili, da se je zbralo 40 mladincev. Povabilu pa so se odzvali tudi glavni direktor tov. Vinko Gobec, tov. Sikošek Franc — predsednik sindikata DO, tov. Artiček Daniel, sekretar ZK v OK Kamnik in tov. Svetelj. Poleg tega sta se vabilu odzvala tudi predsednik in sekretar v OK ZSMS Kamnik Kuret Iztok in Zarnik Stane.

Ko smo v prtljžnik avtobusa naložili vse potrebno, smo se odpeljali skozi Tuhinjsko dolino, Velenje, Slovenj Gradec, Dravograd in Radlje ob Dravi do Kobanskega. Tu celo poletje poteka mladinska delovna akcija Kobansko 79. Ravno ko smo pripravljali obisk, je bila na delu zadnja izmena brigadirjev v letošnjem letu.

V Ožboltu smo zavili s poti proti zaselku Gradišče, kjer je bil v stari šoli štab akcije in začasni dom brigadirjev. Zapeljali smo se po 11 km dolgi asfaltirani cesti, ki so jo zgradile pridne roke brigadirjev že na lanski akciji. Koliko pomeni ta cesta za prebivalce tamkašnjih krajev, ni potrebno posebno poudarjati. Cesta je sicer ozka, vendar za potrebe prebivalcev popolnoma zadošča.

V brigadirskem naselju, ki je bil zelo lepo okrašen in urejen (na zelo vidnem mestu je bil izobešen tudi velik Stolov napis) so nas že nestrno pričakovali. Prilakava sta nas komandanta obeh bri-

gad na Kobanskem: Sikošek Danilo — komandant brigade dr. Emila Orožna Kamnik in pa komandant brigade Karel Destovnik-Kajuh iz Velenja. Brigadirji so bili ta čas že nekaj ur na delovišču. Zato nismo hoteli izgubljati časa in smo hitro prišli za delo. Marsikdo si je v tem času pridobil žulj na roki. Na kosilo smo se vrnili z ostalimi brigadirji. Peli smo vse do naselja. Tudi mi smo nekaj pripomogli k hitrejši izgradnji ceste.

Vsem se je prilegel topel obrok. Po kosilu je bil za vse brigadirje prosti čas, zato so nam pripravili turnir v malem nogometu. Prijavili smo dve ekipi. Skupno jih je bilo osem, vključno z domačini ter vojaki z bližnje karavle. Ves čas tekmovanja je nagajal dež, vendar nas to ni motilo. Turnir je potekal v prijateljskem in športnem duhu. Stolova ekipa je dosegla odličen uspeh, saj je zasedla 2.

mesto, takoj za brigado Karel Destovnik-Kajuh iz Velenja.

Po spuščanju zastave so nam brigadirji pripravili še kulturni program z recitacijami in skeči. Mi pa smo se oddolžili s piknikom, ki smo ga pripravili poleg tabornega ognja. Vsak je dobil porcijo čevapčičev in pijačo po izbiri. Nihče ni vedel, kdaj se je stemnilo in treba se je bilo vrniti domov. Slovo je bilo težko in odšli smo z zagotovitvijo, da brigadirskemu življenju še nismo rekli slovo.

B. Koncilija

REZERVA

V avtomobilu sta na prednjih sedežih sedela fant in dekle, na zadnjem sedežu pa še en fant.

Ustavili so se v vasi in nabrita vaščanka je začudeno vprašala fanta, ki je sedel v zadnjem delu avtomobila:

»Vi ste pa peto kolo, ali ne?«

»Ne! Rezerva!« je odgovoril fant in pogledal tovariša pred seboj.

Vez in prijateljstvo med krajanj Borovnice in Duplice

S predstavniki Duplice sem se udeležil proslave v čast jubilejev 60 let KPJ, 60 let SKOJ, 60 let revolucionarnega dela sindikata in revolucionarnih dejanj med obema vojnoma v borovniškem kotu.

Pripravljalni odbor je preko še živečih krajanov in preko zgodovinskih zapisov zasledil, da so zaposleni ljudje v lesni tovarni Borovnica in krajanj Borovnice in delavci Remčeve tovarne in krajanj Duplice že pred zadnjo vojno sodelovali na kulturno-prosvetnem področju in v revolucionarnem delavskem gibanju. Te ugotovitve so bile ponovno podane na veličastnem zboru v čast zgodovinskih jubilejev na proslavi 9. 9. 1979 v Borovnici, pod pokroviteljstvom skupščine občine Vrhnike.

Za predvojno sodelovanje med Borovničani in Dupličani so nam prireditelji izročili priznanje v obliki plakete, ki ponazarja to povezanost.

Delegati, ki smo se udeležili proslave, smo obljubili, da prenesemo prijateljske pozdrave delavcem DO Stol in krajanom Duplice z željo o nadaljnjem sodelovanju. Samoupravnim organom, družbenopolitičnim organizacijam, kulturno prosvetnemu društvu Svoboda, športnemu društvu Virtus in KS Duplica predlagamo, da ponovno oživijo že pred vojno vzpostavljene vezi med krajanj Borovnice in Duplice.

B. Bavčar, st.

Tozd 2 na sindikalnem izletu

Po sindikalnem sestanku je na oglasni deski viselo obvestilo, da bo sindikalni izlet sodelavcev tozda 2 dne 18. 8. 1979 v smeri Tuhinjske doline, Vranskega, Mozirja, Velenja in Slovenj Gradca na Pohorje.

Predsednik sindikata Alojz Pavlič si je že prej ogledal pobočja Pohorja, naročil kosila in vse drugo.

Naročili smo avtobus, kupili več vrst pijače in hrane.

Prišel je dan izleta.

Naš Marjan vleče harmoniko. Pripehljal je Viatorjev avtobus in že se peljemo po Tuhinjski dolini. Na vsaki avtobusni postaji smo vzeli čakajoče sodelavce. Med potjo smo prepevali, pripovedovali šale in že smo v Mozirju. Ogledamo si Savinjski gaj z lepo urejenimi parki, lepim cvetjem, okrasnim grmičevjem in drevesi. Lepo je videti Savinjsko dolino z njenim hmeljem, ki so ga pridne roke tako skrbno vzgojile.

Druga naša postaja je Slovenj Gradec. Je lepo slovensko mesto. Ogledamo si spomenik padlih borcev, nekateri so obiskali veleblagovnico Namu in združili z nakupi prijetno s koristnim.

Vzpeli smo se po pobočju Pohorja, kjer so lepi smrekovi gozdovi in visoko-

gorske kmetije. Med potjo smo prehitevali planince, ki so s težkimi nahrbtniki počasi korakali proti vrhu.

Naši kuharji so imeli veliko dela, da so nas za silo nahranili. Tovariš Sikošek je pripravil vrsto tekmovalj. Prvo je bilo skakanje v vrečah. Bilo je zanimivo, ker se je velikokrat končalo že na sredi steze s padcem. Vsakdo od tekmujočih je dobil simbolično nagrado: kemični svinčnik, glavnik ali kaj drugega. Metali smo tudi kamenje, skakali v daljavo, tekali na 400 m (moški), ter 200 m (ženske). Rezultati niso bili v olimpijskih okvirih, tekmovali pa le smo. Pomerili smo se tudi v malem nogometu. Naši moštvi sta se zapodili za žogo. Vratarki sta branili v prvem polčasu kot profesionalki. V drugem polčasu je padel na vsaki strani po en gol. Tekmo je dobro sodil tov. Sikošek.

Ogledali smo si sistem smučarskih vlečnic in smučišč, ter igrišča za tenis, rokomet in košarko.

Ob štirih je bilo kosilo, potem pa splošno rajanje ob zvokih harmonike. Čas je prehitro minil in zadovoljni smo se poslovili od prijaznih pohorskih gostincev, v upanju, da jih še kdaj obiščemo. Tako dobro organiziranih sindikalnih izletov bi si v bodoče še želeli.

A. Žibert

Mnogi naši delavci skoraj vsak delovni dan malicajo pod orjaškim orehom za Restavracijo. Ogromno drevo se je razraslo nad jedilnimi mizami in stoli ter daje prijetno senco gostom. Skoraj nihče pa se ne ozre v orehovo krošnjo, ki je letos posebno obložena s plodovi. Morda se bomo na ogromni oreh spomnili, ko bomo zapustili njegovo domačnost čez nekaj mesecev.

* * *

INFORMACIJA

Morda ste obrnili časopis narobe, da ste prebrali ta naslov. Vendar ne gre za tiskovno napako, pač pa samo za napačno informacijo, ki se v Stolu rada pojavlja.

Dne 8. 9. je bila po našem koledarju delovna sobota. Že nekaj dni pred tem pa se je po tovarni govorilo, da se delo s te sobote postavi na neko naslednjo prosto soboto. Zakaj, ni vedel nihče.

Nikoli pa še ni prišla, pa čeprav napačna informacija, da delamo na prvo prosto soboto za naslednjo delovno. Zanimivo! Zanimivi so tudi tisti ljudje, ki si vztrajno izmišljajo take informacije. Ali pa malo hudobni!

Stolovci na Krku: Nekateri so šli brez predsodkov med naturiste, drugi, s starimi navadami, so ostali v kopalkah. Vendar toliko »fer« le niso bili, da ne bi opazovali svojih sodelavk in sodelavcev.

Glasilu krajevne skupnosti Duplica

Trend rasti prebivalstva, kakor tudi stvarne potrebe po kontinuiranem obveščanju v sami KS, je dejansko že ustvarilo zadostne razloge, da tudi KS Duplica začne izdajati svoje glasilo, sprva samo v obliki informatorja, ki pa bi sčasoma preraslo v pravo glasilo.

Vse premalo se krajani zavedamo pravic in dolžnosti, ki so nam naložene v KS. Vse preveč pa te stvari prepuščamo peščici ljudi, ki smo jih izvolili, jim zaupali. Velikokrat slišimo razne očitke. Pa naj bo to na račun komunalne ureditve, športne in kulturne prireditve itd. Preveč se tudi izgovarjamo na to, da o tem ni smo bili obveščeni, da o tem nikjer nič ne piše. Glasilo KS pa je idealna priložnost, da bi o tem lahko pisali, si prihranili marsikatero vročo besedo in očiitek. Hiter utrip življenja, množica obveznosti v poklicu, družbi in družini, vse to pritiska na nas, in nas sili, da si urejamo življenje tako, da smo kos tem pritiskom. Ponavadi pa tega ne zaznamo in nas zagotovo napadejo tegobe civilizirane družbe in to dojamemo šele, ko nam to pove zdravnik ali psiholog.

Temu moramo prilagajati tudi način življenja. Ne smemo postati žrtve ciljev, ki smo si jih zastavili, ampak naj nam bodo le vodila in smernice, preko katerih uresničujemo svoj življenjski ego.

KS je resnično zaključen prostor, v katerem lahko odločamo o tem, kako bomo živeli, kaj potrebujemo in v kaj bomo usmerili svoj življenjski potencial.

Že več let me preganja občutek, da je naša KS le satelitsko naselje, ustvarjeno za potrebe industrije. Mislim, da se ne motim, kajti tako se tudi obnašamo. Enkrat za vselej moramo prekiniti s tako miselnostjo. KS ne sme ostati le prostor, ki smo si ga izbrali za počitek po delu, ampak moramo stremeti predvsem za takim načinom ureditve, ki nam bo omogočil aktiven počitek, ki bo imel urejeno infra strukturo, kajti le tako se lahko upremo vsem stresom, ki jih prinaša življenje.

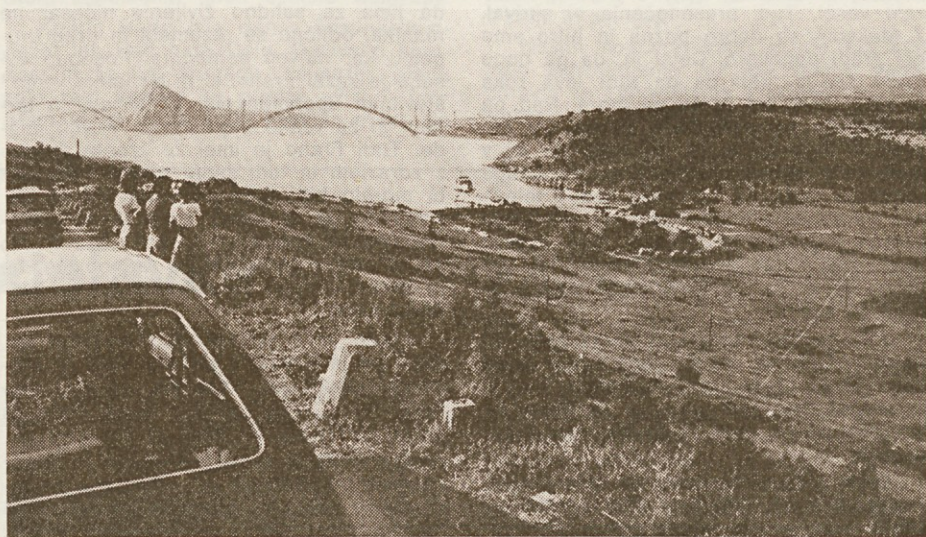
Zakaj to pišem? Zato ker pričakujem odgovore, vprašanja, sugestije na vsak prispevek, ki bo objavljen. Pa naj bo to informativen članek, reportažni zapis, intervju. Predvsem pa si želim vaših prispevkov. Treba bo kritično pretehtati vsako stvar, ne le dvigovati roke in stvar kasneje komentirati. Možnosti imamo, le izkoristiti jih moramo. In kakšni bodo naši kriteriji?

Bistvo Socialističnega samoupravljanja in potreb delovnih ljudi je sprotno in seveda tudi kvalitetno obveščanje, zato je posebno pomembno sredstvo obveščanja, ki je dostopno najširši množici, ki je odraz dejanskega stanja v družbi sami. To pa je možno le v primeru, če je sredstvo obveščanja sestavljeno iz prispevkov, ki so značilni za tisti družbeni in prostorski nivo. Nikoli pa glasilo ne sme postati odraz individualnih težej in žarišče nepreverjenih informacij.

Z. Suhadolc

Skupina Stolovcev je bila z letošnjim letovanjem na Krku zelo zadovoljna. Povedali so, da je naše domovanje v Lolitah in vikendih vsako leto boljše opremljeno, izboljšuje se tudi dobava hrane na otok. Zadovoljni so bili z vremenom in kopališčem, ki ni bilo preveč zatrpano s turisti. Naši delavci so bili dobro razpoloženi, zatrdili so, da bodo šli čez nekaj dni radi na delo.

Precej Stolovcev je tudi letos občutilo, kako neprijetno je čakanje na trajekt, pa naj bo to na otok ali ob povratku domov. Graditelji mostu na Krk zatrjujejo, da bo drugo leto boljše, ko se bomo lahko kar po trdem pripeljali v Njivice. Upamo, da bo res tako in nam bo večurno segrevanje na asfaltu ob morju prihranjeno.

Pot na morje je počasna in težka, domov pa lahka in hitra!

Obiskali smo upokoјence

Obisk tistih upokoјencev, ki iz zdravstvenih razlogov ne morejo priti v tovarno, je postala naša obveznost. Ti upokoјenci tudi niso mogli priti na Stolov piknik na Rudniku in jim je zato vsaj tako srečanje edini stik z življenjem in delom v Stolu. Teh naših ljudi je trenutno trinajst. Nekaj od teh vsako leto predstavimo bralcem Glasila. Letos smo izbrali štiri, ki se za naš časopis z njimi še nismo pogovarjali.

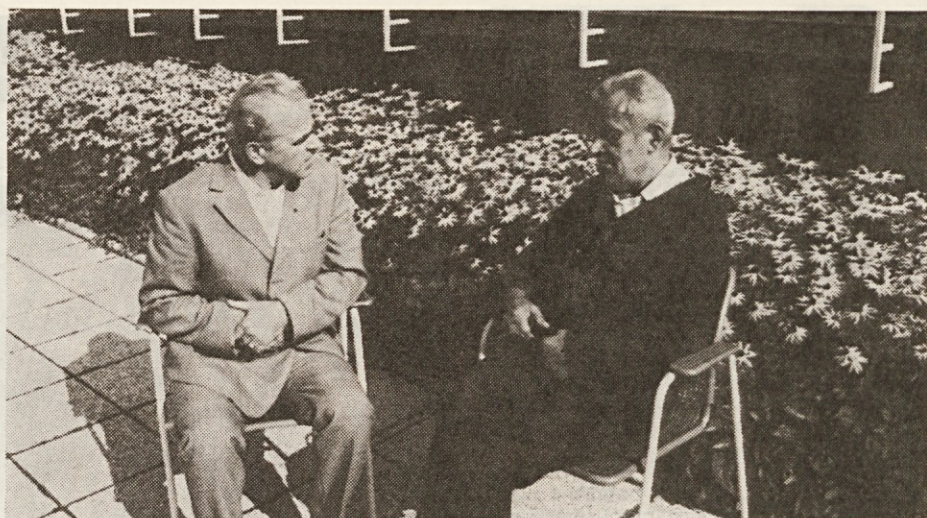
Prve tri sva obiskala z Maksom Štebetom, pri četrtem obisku pa je bil prisoten tudi direktor Stola Vinko Gobec.

V domu za ostarele ljudi v Kamniku sva se sešla z Jožetom Bevkom. Iskala sva ga v njegovem stanovanju, ki je zelo lepo urejeno in čisto, toda Jože je bil raje na soncu in zraku. Sedel je na stolu ob sprehajališču in počival. Obiska je bil zelo vesel. Tudi presenečenja ni skrival. Z Maksom se dobro pozna in hitro smo bili sredi pogovora. Dejal je, da ga noge slabo nosijo, boli pa ga tudi leva roka in zato daleč od doma ne more. Rad pa se pogreje na jesenskem soncu. Od časopisov bere Nedeljski dnevnik, ker so v njem zanj najbolj pristopne novice. Druge stvari ga toliko ne zanimajo, tudi v televizijo ne verjame dosti. Pravi, da je najbolj gotova izgovorjena beseda med znanci in prijatelji. Star je petinšestdeset let, poročen ni in ga od sorodnikov obišče le njegova sestra.

Jože je delal šestnajst let na žagi. Bil je pomočnik na gatrju, zadnja leta pred upokoјitvijo pa je žagal na brenti. To delo je posebno rad opravljal in Maks mi je prišepnil na uho, da je bil zelo dober delavec.

Bevk Jože je v domu tri leta in pol, v pokoju pa je od leta 1963. Probleme ima z zdravjem, drugače pa je z življenjem v domu zadovoljen. Rekel je, da mu tu ničesar ne manjka.

Ob odhodu sva Jožetu izročila denar, ki pripada vsem upokoјencem.

V Kamniku sva z Maksom obiskala še Buser Franca, ki z ženo živi v Zupančičevi ulici. Žena naju je sprejela že na stopnišču, Franc pa je počival v stanovanju. Ob tem obisku sva občutila veliko optimizma. Zadovoljstvo z življenjem sta pokazala oba, Franc in žena. Rekla sta, da jima za solidno življenje ničesar ne manjka, odlično se razumeta in drug drugemu kar največ pomagata. Posebno veselje je kazal Franc, ki bi bil lahko vzgled številnim upokoјencem, ki tarnajo in tarnajo in za vsako neprijetnost krivijo mlade. Tudi Franc je imel že krepke težave z zdravjem in tudi sedaj ni vse tako, kot bi moralo biti, toda pomagati se ne da. Poslabša pa se lahko. Zato se po nepotrebnem ne spravlja ob živce. Zelo dobro se razume z otroki, ki jih rad obišče, če le zmore, najbolj pa je vesel, če ga obiščejo sami.

Franc je v pokoju že devetnajst let, delal pa je v strojni stolarni. Star je petinšedemdeset let, kaže pa jih vsaj petnajst manj. Vsak dan prebere Delo in gleda televizijo. Ne kadi in ne pije.

S posebnim zadoščenjem se je Franc spomnil partizanskih let. Štiri leta je nosil puško. Po činu je starejši vodnik. Med nekimi spopadom s sovražnikom je bil tudi ranjen, dobil je rafa! v nogo.

Upokoјenec Franc naju je posebno skrbno vprašal, kako teče delo v Stolu in kako se tovarna izgraja in posodablja.

Tretji upokoјenec, ki sva ga obiskala, je bil Pibernik Tomaž iz Šmarce. Stanuje v stari hišici, ob kateri je sin postavil novo. S sinom se dobro razume, vendar je na svojo željo raje ostal v starem stanovanju, ker je tako lahko bolj po svoje.

Tudi hčerki ga imata radi. Rekel je, da družinskih problemov ni poznal nikoli in da so tisti ljudje neumni, ki jih imajo. Seveda pa morajo biti vsi objektivni, starejši in mladi.

Tomaž rad bere Delo in posluša radio. Hodi težko, ker si je pred sedmimi leti zlomil nogo in ga še sedaj ob hoji boli. Rad gre v novo stanovanje in rad je sam v stari hiši s svojimi skrbmi.

Pibernik Tomaž je v Stolu delal na žagi, v furnirni in nato v mizarni na dvojni prižagovalki. V pokoju je že 21 let, v Stolu pa je delal 23 let. Petnajst mesecev je bil tudi partizan. Rekel je, da se vsega tako dobro spominja, kot bi bilo včeraj. Pa je star že šestinsedemdeset let.

Vemo, da bi se morali z našimi upokoјenci pogovoriti še bolj natančno in poročati, toda čas nas vedno priganja. Delo v tovarni ni nikoli končano in reči, ki jih je potrebno urediti, vedno čakajo. Zato

sva z Maksom hitela naprej. V pritličju upravne stavbe sva srečala tov. Vinka Gobca, ki je ravno toliko utegnil, da smo »skočili« še na kratek obisk k Bertu Kodriču, ki stanuje na Duplici.

Z Bertom in njegovo ženo smo stari znanci. Večkrat smo se že srečali in se pogovorili o Stolu in tudi o čem drugem.

Kodričeva sta bila obiska zelo vesela. Berto je še pred kratkim ležal v postelji, toda trdni volji in odlični ženini negi se ima zahvaliti, da zopet lahko sedi za mizo. Rekel je, da ima polno dela v vrtu, v načrtu pa ima še druge reči, vendar se sedaj hitro utruji. Po prepričanju je optimist in se je rad nasmejal, ko sta se z direktorjem Vinkom spomnila partizanskih let in dela v Stolu.

Berto je bil v partizanih že pred vstajo in je med okupacijo veliko delal s tov. Šturmom. O Kodričevem delu v NOV smo pred časom v Stolovem Glasilu že pisali, o partizanskih letih pa tudi sedaj rad pripoveduje.

Berto je delal v Stolu že od leta 1936, v pokoj pa je odšel leta 1961. Poleg tega dela je opravljal tudi druge dolžnosti, predvsem kot funkcionar.

Tovarne Stol se spominja do vseh potankosti. Pozna ogromno ljudi in delo pred desetletji. Posebno je poudaril, da so nekoč v tovarni mnogo bolj pazili na material kot danes. Brusilni papir so delavci plačevali z denarjem, čeprav so ga potrebovali pri prednem delu. Tisti, ki je ravnal z njim preveč potratno, je zaslužil

občutno manj, kot tisti, ki je skrbel, da je obrusil veliko polizdelkov, brusilne trake pa štedil in si tako vračal denar. To je le eden izmed primerov, kako se da marsikaj prihraniti, pri tem pa kakovost izdelkov ne sme trpeti.

Berto je bil v Stolu mizar, mojster v mizarni, inštruktor vajencev in dve leti in pol direktor podjetja. Tedaj je bilo v Stolu zaposlenih okoli šeststo delavcev.

Kodrič Berto ima danes šestinsedemdeset let. Rad bere Delo, Delavsko enotnost in še kaj drugega. Televizijo gleda zelo rad, vendar se preveč vživi v program in ga muči srce. Vendar pravi, da

se nima nad čem pritoževati in upa, da bo kmalu tak, kot je bil pred časom.

To so bili naši štirje kratki obiski pri upokojencih. Še jih bomo obiskali. Te in druge. Pri vseh letošnjih smo občutili nekaj skupnega. Zaupanje v življenje, pa čeprav se je to povsilo že v krepko jesen. Vse drži pokonci življenjski optimizem in dobri odnosi z najožjimi in okolično. In vera v vse, kar smo si priborili v vojni in po njej.

Našim sogovornikom se za srečanje lepo zahvaljujemo ter jim želimo veliko zdravja in zadovoljstva v prihodnjem življenju.

C. Sivec

Spoštovane sodelavke in sodelavci!

Spet se oglašam iz sončnega Niša. Sporočam, da smo tudi mi počastili 60-letnico obstoja Komunistične partije Jugoslavije, zveze Komunistične mladine Jugoslavije in obstoja revolucionarnih sindikatov Jugoslavije. Na kratko smo predšli slavno revolucionarno pot KPJ (ZKJ) od začetka njenega dela do danes:

I. kongres KPJ je bil v Beogradu in trajal je od 20. do 23. aprila 1919. leta. Na njem je bilo prisotnih 432 delegatov, ki so zastopali delovne organizacije iz vse Jugoslavije. Slovenija na tem kongresu ni imela svojega predstavnika, saj vodstvo socialdemokratske stranke ni bilo na poziciji klasne borbe proti buržoaziji. Na kongresu je bilo odločeno, da se nova partija imenuje Socialistična delavska partija Jugoslavije (komunistov) — SDPJ (K). Kongres zedinjenja in kongresi revolucionarnih sindikatov ter kongresi Komunistične mladine Jugoslavije, ne glede na slabost in preobteženost z oportunistom, liberalizmom in reformizmom, ki so pododovali od socialdemokratske stranke, so bili prelomnica v zgodovini Jugoslovanskega delavskega gibanja. Na vseh kongresih je bila sprejeta revolucionarna orientacija delavskega gibanja Jugoslavije.

Na Vukovarskem kongresu, drugem po vrsti, v Vukovaru od 20. do 24. junija 1920. leta, se Socialistična delavska partija Komunistov preimenuje v Komunistično partijo Jugoslavije. Prisotnih je bilo

374 delegatov, ki so predstavljali 65.000 članov partije. KPJ in sindikat sta tedaj delala v legalnih pogojih in sta zelo hitro zrasla v revolucionarno moč z velikim ugledom pri ljudskih množicah. O tem so govorile tudi uspešno izvedene stavke in zmage na volitvah v skoraj vseh občinah. Jugoslovanska buržoazija, preplašena z uspehi KPJ, je prešla v ofenzivo, zato je razglasila »Obznano« in »Zakon o zaščiti države«, s katerim je zaprla prosto pot in delo KPJ. KPJ je bila prisiljena iti v ilegalo. S tem se pričnejo ostri frakcijski boji na čelu KPJ, ki trajajo vse do prihoda tovariša Tita na čelo KPJ. Novi udarec KPJ je doživela še šestojanuarsko diktaturo 1929. leta, ko so proti komunistom izvedli 82 političnih sojenj. Takrat so bili ujeti in pobiti najboljši komunisti, med njimi tudi Đuro Đaković.

Prihod tovariša Tita na čelo KPJ 1937. leta je prelomni trenutek za KPJ, obenem pa tudi za vso našo državo. Tovariš Tito je v predsedstvo izbral mlad in zavesten kader in v zelo kratkem času likvidiral frakcionštvo, sektaštvo in egoizem takratnega predsedstva. Istočasno so povsod formirali partijske organizacije. Prav tako je bil obnovljen SKOJ, ojačano delo v sindikatih in aktivnost komunistov v ljudskih množicah. Tito je zgradil novo politično linijo KPJ. KPJ je točno ocenila nevarnost fašizma in ukazala vsem ljudem, naj branijo neodvisnost. Zavzela je dober, marksističen pristop k nacionalnem vprašanju.

Peti kongres je bil v Beogradu od 21. do 29. julija 1948. leta ob prisotnosti 2344 delegatov. Na tem kongresu je bil sprejet sklep, da je treba vsestransko razvijati in krepiti politično delo med ljudmi in da se je treba uporno boriti proti vsem ostankom kapitalističnega sistema, pa tudi proti birokratskim in drugim metodam, ki v ljudeh zavirajo vsakršne notranje pobude za izgradnjo socializma. »To je prvi kongres, na katerega prihaja naša partija močna in enotna kot nikoli doslej«, je dejal tovariš Tito. Na kongresu je bil za generalnega sekretarja KPJ izvoljen tovariš Josip Broz Tito, ki pa je šestindvajset let pozneje, na desetem kongresu KPJ imenovan za predsednika ZKJ z neomejenim pooblastilom in mandatom.

V preteklem obdobju je ZKJ prešla težko, a slavno pot »lastnega idejnega dozorevanja in prekaljevanja« (TITO), kar ji je omogočilo, da lahko že 60 let dela kot kadrovska močna, akcijsko usposobljena in idejnopolitično enotna. Zato je zgodovina ZKJ istočasno ena od najbolj značilnih delov zgodovine Jugoslavije, v katerem so njeni narodi in narodnosti — zahvaljujoči prav zrelosti in aktivnosti ZKJ — dobili eno od najtežjih bitk v svoji zgodovini, dobili ter ohranili svobodo in neodvisnost domovine ter ustvarili globok družben preobrat na samoupravnih osnovah.

S to prireditvijo smo vojaki in starešine obeležili jubilej 60-letnice obstoja KPJ (ZKJ) SKOJ (SSOJ) in revolucionarnih sindikatov. Prepričan sem, da smo na ta način najlepše proslavili jubilej naše partije.

Vaš sodelavec — vojak
Krt Dominik

Veterani na igrišču

Letošnjemu jubileju tovarne so se ozvali tudi nogometaši — veterani. Po daljšem premoru smo na delu videli nogometaše, ki so pred petnajstimi in več leti navduševali številne simpatije te, lahko rečemo, najbolj priljubljene športne zvrsti. Letos so svoje moči pomerili veterani Komende in Duplice.

Običajno imamo navado, da so takšne tekme bolj šaljive, saj večkrat pride na igrišču do komičnih scen. Za slednjo to ne velja. Oboji so prikazali zelo dobro nogometno znanje in marsikateri od mlajših nogometašev bi se lahko učil pri njih.

Že pred tekmo je vladalo napeto vzdušje. Sama igra je to samo še potrdila. Dupličani so začeli s silovitimi napadi, toda spretni Komendčani so se odlično branili in celo povedli z enega redkih, toda nevarnih protinapadov. Na odmor so gostje odšli z zadetkom prednosti. Drugi polčas je bil boljši od prvega. Vrstili so se napadi za napadom Dupličanov. Gostje so se bo-

lje branili. Končno je gostujoči vratar le kapituliral. Kako tudi ne bi, saj mu je na vrata streljal najožji sorodnik — brat. V regularnem delu se je tekma končala 1:1. Pri streljanju enajstmetrovk pa so bili domačini odločnejši in si tako prisvojili pokal.

Omeniti velja še najstarejšega nogometaša — veterana. To je bil Semeja Mirko, ki je igral za klubske barve Virtusa že pred več kot tridesetimi leti. Tekma je torej uspela. Tako igralci kot gledalci smo bili z znanjem veteranov zadovoljni. Videli smo lepo nogometno predstavo.

Upajmo, da s to tekmo ne bo konec podobnih srečanj. Jamstvo za to so treningi, ki jih imajo veterani vsak petek popoldan na igrišču v Šmarci.

Tov. Gobec se je na zaključni slovesnosti zahvalil vsem sodelujočim za trud, ki so ga veterani doprinesli ob takšnem jubileju, kot je 75-letnica podjetja.

B. Kukanja

Pred nogometnim srečanjem Komendčanov in Virtusa je zbranim o pomenu takih tekmovanj spregovoril predsednik Virtusa Konrad Vavpotič.

TRETJI NOGOMETNI TURNIR ZA POKAL

»VINKA DOBAJA«

Tradicionalni nogometni turnir je bil letos organiziran že v tretje. Motilo ga je nekoliko slabo vreme in pa še dopustniško vzdušje po klubih. Udeležba je bila okrnjena posebno v mladinski konkurenci.

V spomladanskem času je bilo več tekmovanj, zato smo turnir prestavili v avgust, bil pa naj bi tudi kot priprava za novo nogometno sezono. Vsaj deloma je bil tudi ta cilj dosežen. Na turnirju pionirjev 25. 8. nas je močno oviral dež, tako da so bili igralški pogoji skoraj nemogoči. Igralci pa so vztrajali, da se tekme odigrajo. Prvo je bilo moštvo NK Kamnik, drugi pa so bili igralci NK Komende in tretji Virtus.

Od vabljenih ekip mladincev Kamnika in Partizana Lukovica ni bilo, tako da je ta turnir imel samo finalno tekmo NK Radomlje in NK Virtus. Slab začetek pa je kasneje prinesel zelo zanimivo ali celo dramatično srečanje. V regularnem delu se je tekma končala neodločeno 1:1. Po prejšnjem dogovoru se je takoj prešlo na streljanje enajstmetrovk. Iz vsake ekipe je bilo določenih 5 igralcev. Po 10 streljih je bil rezultat še vedno 6:6. Določenih je bilo po 5 drugih igralcev, rezultat se je spremenil, vendar je bilo še vedno neodločeno 11:11. Proste strelce sta izvajala še vratarja. 12:12. Tako se je moralo izvajanje prostih strelkov nadaljevati, dokler ena od ekip zadetka ne bo dosegla. Trinajsti strel je prinesel mladincem Virtusa pokal, kajti igralec Radomelj je žogico poslal preko prečke, 13:12. To si velja zapomniti, kajti tudi v višjih konkurencah se ne dogaja, da bi imeli klubi tako dobre strelce.

Kaže, da so starejši še najbolj zanesljivi pri dogovorih. Turnirja so se udeležila vsa povabljena članska moštva: NK Kamnik, NK Mengeš, NK Domžale in Virtus. Igralski pogoji so bili odlični. Vsak si je želel uspeha svoje ekipe, posebno domačini. Prva tekma Virtus: Domžale, razočaranje za domače. Zmagali so boljši! V drugi tekmi so se pomerili Mengšani in nekoliko kombinirano moštvo Kamnika. V regularnem delu je bil rezultat neodločen 2:2, po streljanju enajstmetrovk pa so zmagali Kamničani. V finalni tekmi med Domžalami in Kamnikom so slavili prvi in tako že v tretje osvojili pokal.

V pravilih turnirja je določeno, da osvoji pokal v trajno last moštvo, katero trikrat zapored osvoji prvo mesto ali pa petkrat v presledkih. Članskemu moštvu Domžal tako pripada pokal »Vinka Dobaja« v članski konkurenci v trajno last. Pri mladincih je moštvo Kamnika dvakrat zaporedoma osvojilo prvo mesto, letos so prvi mladinci Virtusa. Pri pionirjih je prvo leto osvojilo pokal moštvo Virtusa, naslednja dva turnirja pa moštvo Kamnika.

V celoti lahko rečemo, da je turnir uspel. Želeli bi le, da klubi naša vabila resneje obravnavajo in neudeležbo predhodno javijo. Do prihodnjega turnirja bodo odločili, kaj bo z mladinskim pokalom. V kamniško-domžalski ligi letos mladinskih ekip ni, tako bo treba ta pokal verjetno nekoliko preimenovali.

F. Juvan

TURNIR V ODBOJKI OB POČASTITVI STOLOVE 75-LETNICE

V sklopu proslav ob 75-letnici Stola je tudi odbojkaška sekcija pripravila turnir, na katerega smo povabili 3 ekipe in to Elan, Titan in kamniške veterane. Pred tekmovalcem je nekaj besed spregovoril tov. Štebe. Tekmovalcem je zaželel veliko športne sreče in seveda, kar je najpomembnejše, čiste in poštene igre.

Tekmovalo se je po Bergerjevem sistemu, vsak z vsakim, na dva dobljena seta. Že po uvodnih tekmah je bilo videti, da bo največja borba za prvo mesto med veterani Kamnika in igralci Titana.

No, tudi Stolovci se nismo dali kar tako in smo dobro namučili prve favorite, igralce Titana.

Na koncu je bil vrstni red naslednji:

1. Titan
2. Veterani
3. Stol
4. Elan

Moram pa omeniti, da je bil boj zelo izenačen in če bi bil vrstni red kakorkoli drugačen, to ne bi bilo nobeno preseženje.

Na koncu pa bi napisal še nekaj misli, ki so se mi porodile ob tem turnirju.

Ne vem, zakaj zapostavljamo to lepo igro. O njej govorimo samo tedaj, ko se pripravljamo na lesariado ali ob kaki obletnici. Pozabljamo pa na idealno možnost rekreacije skozi vse leto, saj objekti so. Marsikdo bi to možnost še izkoristil, samo začeti bo treba bolj resno.

Ne smemo se zgovarjati na termine, zasedenost ali pa pomanjkanje časa. Raje pomislimo malo na sebe. Tempo življenja, ki nam ga narekuje družba, nas utruja in morali se bomo naučiti ločiti fizični napor od umskega. Odbojka je kakor nalašč za to. Sovražim pomisleke, češ, kaj bo s svojimi kilami. Premislite, kaj je bolj zdravo, ostati brez toplega obroka ali malo shujšati, oziroma se dobro spotiti na igrišču. Zavedajmo se, da naše telo ni stroj s katerim lahko počnemo kar hočemo.

Preveč drago plačujemo te svoje razvade. Po drugi strani pa družba ni zgradila igrišče samo za športnike, temveč predvsem za rekreacijo. Tako pa se samo razburjamo ob uničevanju ograje, ko igrajo nogomet. Ali ne bi bilo bolje, ko bi sami dali vzgled, kako se lahko upo-

rablja športno igrišče. To ni lekcija, je pa nasvet. Torej nasvidenje na rekreaciji, morda prav ob urici odbojke.

Z. Suhadolc

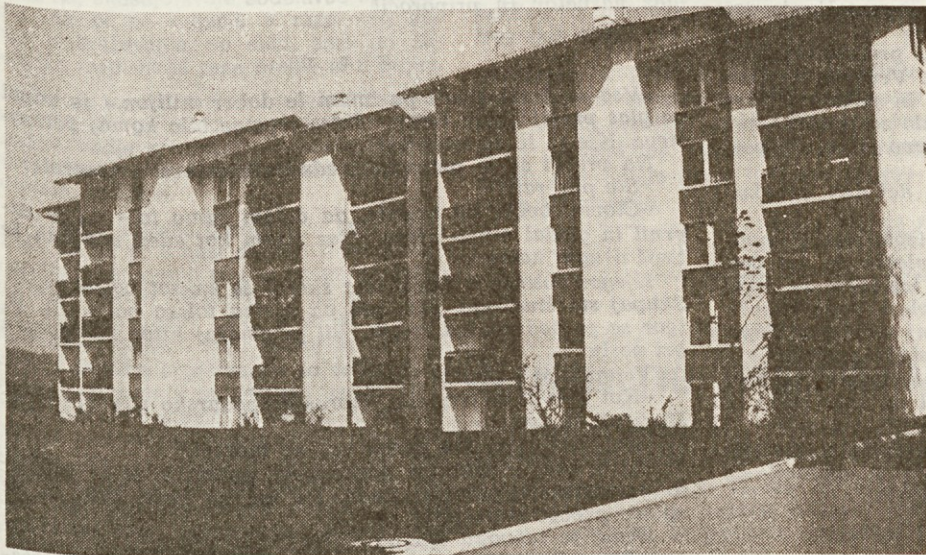
* * *

* * *

Na letos preživete dni na morju je ostal le spomin ...

Lepo se je vseliti v nov stanovanjski blok. Vse je novo, sveže in lepo. Tak je prvi vtis novih stanovalcev. Vendar življenje vsakemu stanovanju dajo ljudje. To se vidi v stanovanju in zunaj stanovanja. Na fotografiji vidimo najnovejši Stolov stanovanjski blok. Nekateri naši delavci so posadili cvetje na balkonih in ga pridno negujejo, drugim je to potrata prostega časa. Vendar je tudi cvetje del kulture stanovalcev.

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohištva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Alojz ŠVIGELJ in člani uredniškega odbora: Anton JEGLIČ, Franc SIKOŠEK, Peter BERTONCELJ, Milan OBRADOVIČ, Janez POGAČAR in Marjeta ŠEK. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejemajo delavci STOLA brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.

Delovne naloge

Referent Karlo se je slabe volje privlekel v službo. Ob četrkih — bil je namreč neparni — je bil še posebno s tira. Ko je vstopil v pisarno, je zagledal na svoji mizi kup dopisov, nad njimi pa je bil listek: NUJNO.

»Hudiča, saj bom znorel!« je vzkliknil glasno. »Kje pa imam toliko časa, da bi vse danes pregledal.«

Živčno je naročil tajnici, da je skuhalo kavo. Toda tudi kavica mu ni bila všeč. Slabe volje je prhnil zadnji požirek skozi okno in si prižgal cigareto. V istem hipu je zazvonil telefon.

»Ne bodite smešni! Danes me ne bo, če se vsi postavite na glavo!« je zavpil v slušalko in jo treščil na vilice. »Mislijo, da sem avtomat!«

Sprehodil se je po pisarni gor in dol, potem pa živčen zgrabil časopis.

»Podražitve, same podražitve, plače pa vedno iste,« si je zamrmral med brke in odrgel časopis, kajti pred vrati je zaslišal odločne korake.

»Človek še zjutraj nima več miru,« je bevsknil in se sedel na svoj stol. Koraki so se oddaljili.

»Tovariš Miha sprašuje, če boste danes utegnili priti na sestanek. Ob enajstih, če vam je prav,« ga je vprašala tajnica.

»Danes odpade. Ali ne vidiš, kakšno goro dela imam!« je Karlo skoraj pozelenel od jeze.

Zavrtel je telefon in poklical ženo. Nadrl jo je, zakaj je bila zjutraj tako slabe volje, sploh pa mu gredo zajtrki z belo kavo na živce.

»Ni govora, da bi danes obiral jabolka. To si kar izbij iz glave!« je še dodal in prekinil zvezo.

»To je huje kot v norišnici,« je jezno bevsknil, potem pa se usedel za mizo. »Najprej se bom intenzivno odpočil, potem pa bom še videl,« si je zagodrnjal. »Toliko neumnen nisem, da bi se na tak dan, kot je, po neumnem pretegnil z delom.«

x x x

Delavec Janez je porinil stojko proč od stroja in jo grdo pogledal.

»Madonca, si velika. Le kdaj te bom premetal!« je zagodrnjal. »In vse to za tako majhno plačo.«

Počasi je začel z delom. Osebnih dohodki pravzaprav niso tako slabi, toda kaj, ko ima »puf« mlade. Več kot tretjino mu odtrgajo od plače. Seveda, za stoenko in pohištvo, brez tega se danes ne da živeti. Potem še posojilo za pralni stroj, ki ga je kupil tast za njih. Tast je hudičevo siten, če petnajstega ne dobi mesečnega obroka.

Za trenutek je prenehal z delom in z debelim svinčnikom začel računati.

»Prvo posojilo, tisto za avto, bo kmalu izplačano. Prihodnje leto marca. Toda za pohištvo se bo vleklo še lep čas. Pralni stroj pa bo ravno do takrat, ko bo izplačan, že začel crkavati. Nujno bi moral kupiti dve novi kolesi. Toda kako?«

»Kaj pa spet tuhtaš?« se je obregnil vanj sodelavec Pepe.

»Malo moram preračunati, zakaj tako slabo zaslužim.«

»Delaj, računali bodo že drugi. Že tako in tako si se prečnil v svojih zmožnostih in si se zadolžil do grla, zdaj se pa sekiraš.«

Janez se je usedel med polizdelke in se globoko zamislil. Na koncu vsakega polurnega premišljevanja je ugotovil, da je plača prenizka, zakaj, pa ni znal izmозgati.

x x x

»Po vseh pisarnah te iščem, tebe pa nikjer!« je privihrala Nežka k Mojci. »Hitro, da boš pisala zapisnik.«

»Jaz?!« je prebledela Mojca. »Mi še na misel ne pade.«

»Pojdi! Moraš. Vsi te čakamo.«

Takrat je Mojci prekipelo.

»Kaj pa mislite, da sem vaša dekla, ali kaj? Zakaj pa bi morala vedno jaz delati to. Pa daj ti ali katera druga!«

»Toda, če jaz pišem zapisnik, potem ne morem diskutirati.«

»Diskutirati, diskutirati,« je jezno ponavljala Mojca. »Pišem pa naj ga jaz, ker sem vedno zadnja.«

»Pojdi že, šef bo jezen. Sploh pa imaš pisanje zapisnikov v svojem delokrogu in si zato plačana.«

»Pa kaj potem! Koliko naredim drugega, za kar nisem plačana.«

Mojca je slabe volje odšla za sodelavko.

»Tovariši, sestanek bo danes kratek in jasen, vendar pa kljub temu zelo konstruktiven. Da ne bi kdo pozneje preobračal diskusije, prosim, da pišete zapisnik poteka in ne zapisnik sklepov. Torej boste, tovarišica Mojca, morali stenografirati.« Nadrejeni se je obrnil proti Mojci.

»Če pa ne znam,« je bleknila ona.

»Kako, saj imate vendar srednjo administrativno,« jo je pogledal izpod čela predsednik analitskega ocenjevanja.

»Nima,« je pojasnil nekdo. »Njo smo sprejeli še s tečajem.«

»Zanimivo, zanimivo,« si je prikimal predsednik. »Kakor pa vem, je tovarišica Mojca tista, ki se vedno pritožuje nad plačilom. Se nikdar pa je nisem slišal, da bi s kom razpravljala o delu... npr. o njenem potrebnem znanju...«

x x x

V prodajalno je prišel tretji par. Šele tedaj se je prodajalec Tine počasi dvignil in se s počasnim korakom napotil k prvemu paru, ki si je ogledoval pohištvo že skoraj pol ure. Rekel ni nič, le približal se mu je in se hkrati delal, da se zanima zanju.

»O, tu ste!« se je razveselila ženska. »Zelo me namreč zanima, če imate ta izdelek še v kakšni drugi barvi.«

»Nimamo,« je odvrnil kratko Tine.

»Pa boste imeli?«

»Ne vem.«

»Kako — boste še delali ali ste ta program že opustili?« je vrtala vanj radovedna kupovalka.

»To me pa preveč vprašate,« je skomignil Tine z rameni in se hotel obrniti proč.

»Kaj pa tale sedežna garnitura, se dobi na kredit?«

»Težko,« je odkimal z glavo.

»Kdaj pa boste dobili nova cvetlična korita?«

»Pridite pogledat čez kakšen mesec ali dva,« ji je odvrnil, v mislih pa jo je preklinjal, kako je sitna.

»Kakšne kvalitete pa so tile stoli?«

»Še kar,« je skomignil Tine.

»Pojdi, tamle prihaja drug prodajalec,« je glasno rekla kupovalka. »Upam, da niso vsi enaki in da bo tistile kaj več vedel.«

Tine se je brez besed umaknil, ko je kolega sprožil svoj plaz nasvetov in priporočil.

x x x

»Vse se draži, plače pa imam le dober milijon,« je napol na glas premišljeval Leon. »Poleg tega je bilo komaj petnajstega. Kje je še do naslednje plače.«

Na vratih se je prikazal predsednik delavske kontrole:

»Ste prebrali?«

»Človek božji, ali mislite, da delam samo to!« ga je zavrnil in gledal mimo njega. »Jaz imam kot eden vodilnih še tisoč drugih nalog.«

Njegov sošolec v banki ima skoraj še enkrat boljše plačo. Skupaj sta študirala, zdaj gre pa njemu toliko bolje. Ja, ja, Igor se je vedno znal znaйти. Bil je zmeraj hiter in uspešen pri poslu.

Vstopila je kolegica Irma.

»Kot sem ti že omenila, moraš gospodarsko situacijo preštudirati še danes.«

»Saj bom. Več kot garati res ne morem.«

Ko bi vsaj v kratkem napredoval, potem bi se že splačalo potruditi, je pomislil Leon. Pa nič ne kaže, zato se ne splača preveč naprezati.

Tedaj je zazvonil telefon.

»Ali ste vsa naročila realizirali?« je bilo kratko vprašanje.

»Ja, smo, vendar...«

»Ste ali niste?«

»Nismo v polni meri.«

»Do desetih mi pismeno predložite vzroke. Zdravo!«

»Saj nisem jaz kriv,« se je živčno zatresel Leon. »Vsi drugi so veliko bolj. Le kako pa opravljajo svoje delovne naloge! Veliko je takih, ki bi radi velike plače, delali pa zelo malo ali skoraj nič.«

Toda to je glasno govoril šele, ko je odložil telefon. Seveda pa je sebe pri tem čisto izpustil. Kot marsikdo drug, ko je bilo treba pogledati resnici v oči.